Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 115 (365) ◆ Субота, 20 червня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

ПЕРШИЙ БАЛ ЛІЦЕЇСТІВ

Колись у літописі Київського університету цій події неодмінно відведуть цілу главу. І, можливо, назвуть її «Перший бал ліцеїстів». Подія ця справді історична — в середині червня «наш рідний київський ДУ», як часто називають свою альма-матер студенти, випустив у світ першу сотню ліцеїстів. Хлопці і дівчата, яких ви бачите на знімку, були першими учнями гуманітарного ліцею, створеного при Київському університеті рік тому. Ті ж, у кого попереду «абітурієнтські» хвилювання, сподівання на «щасливий білет», можуть позаздрити цим ліцеїстам і ліцеїсткам — вони вже зараховані на перші курси облюбованих факультетів університету. А ми вітаємо першокурсників престижного столичного вузу і зичимо їм успіхів!

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

З 1 ТРАВНЯ 1992 року Кабінет Міністрів України встановив студентам вищих і учням середніх спеціальних навчальних закладів на період проходження виробничої (педагогічної) практики, пов'язаної з виїздом за межі розташування навчального закладу, виплату добових у розмірі 40 крб., включаючи час перебування в дорозі до місця практики і назад.

ЩЕ ОДНА трагедія сталася в Донбасі. Під час виймання комбайном вугілля в зоні гірничогеологічного порушення в лаві на дільниці № 3 шахти «Мушкетівська» виробничого об'єднання «Донецьквугілля» стався обвал породи. У завалі опинилось троє гірників очисного вибою.

Більше доби потрібно було бійцям ВГРЧ, щоб знайти і витягти тіло першого із загиблих. Сьогодні вранці знайдено і другого загиблого. Пошуки третього гірника продовжуються.

ВІВАТ, АКАДЕМІЄ!

Кабінет Міністрів України призначив М. Д. Ярмаченка президентом-організатором щойно створеної Академії педагогічних наук України — вищої наукової установи з проблем освіти, педагогіки та психології. Водночас її дійсними членами-засновниками затверджено, крім нього, відомих учених Ф. С. Арвата, Є. Г. Гончарука, О. А. Захаренка, Л. О. Каніщенка, О. В. Киричука, В. М. Мадзігона, Б. І. Мокіна, Ф. М. Преснякова, І. Ф. Прокопенка, О. Я. Савченко, В. І. Скока, В. В. Скопенка, П. М. Таланчука, М. І. Шкіля.

Академія педагогічних наук України діє за принципами самоврядування на підставі свого статуту. Їй функціонально підпорядковані науково-дослідні інститути педагогіки і психології та Республіканський педагогічний музей.

Дійсні члени та члени-кореспонденти Академії одержуватимуть грошове винагородження відповідно до їх вкладу у виконання наукових програм.

ЗУСТРІЧІ У САНКТ-ПЕТЕРБУРЗІ

Звуки бандури, запальний танок, чарівна українська пісня зазвучали у Санкт-Петербурзі, де 19 червня розпочалися Дні української народної творчості. Організовані Міністерством культури нашої республіки, Комітетом у справах національностей при Кабінеті Міністрів України, вони проходять у рамках популярного фестивалю «Всі ми діти твої, Україно», який проводить культурно-просвітницький центр «Дружба».

Господарі запропонували посланцям України цікаву й різноманітну програму. У ній — зустрічі з земляками у центрі «Ойкумена», виступи на сцені палацу культури імені Кірова. Залунають наші пісні і на Васильєвському острові, де незабаром постане пам'ятник великому сину України Тарасу Шевченку. Будуть виступи на відкритих естрадах Санкт-Петербурга, у чудовому палацовому комплексі Петергофа. У міському департаменті в справах національностей відбудеться розмова про життя й турботи української громади міста, про зміцнення її контактів з рідною землею.

МИРНА МІСІЯ ПЕДАГОГІВ

На очах у представників світової громадськості народився вчора Запорізький обласний комітет міжнародної неурядової організації «Педагоги за мир і взаєморозуміння». Сам комітет сформувався і розпочав роботу трохи більш як півроку тому, але офіційне визнання здобув тільки зараз, коли у Запоріжжя прибув спеціальний поїзд активістів організації з одинадцяти країн світу — США, Великобританії, Бельгії, Швеції, Нідерландів та інших.

НАПАД НА РЕЗИДЕНЦІЮ АРХИМАНДРИТА ПИТИРИМА

18 червня о 21 годині 12 хвилин намісник Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври архимандрит Питирим (Старинський) зателефонував до чергової частини УВС Києва й повідомив, що до його резиденції, розташованої у корпусі № 49 Києво-Печерської Лаври, вторглася група невідомих людей і захопила її.

Справді, перевіркою встановлено, що група у 80 чоловік, перелізши через паркан, подолавши опір церковних служителів, зайняла резиденцію архимандрита, оголосивши, що приміщення і майно належать Філарету. Нападники завдали віруючим тілесних пошкоджень.

Співробітники міліції, які прибули, вжили заходів по припиненню сутички й звільненню незаконно зайнятих приміщень. Двадцять найбільш активних нападників доставлено в Печерський РВВС для подальшого розгляду справи. На місці події у нападників вилучено радіостанцію, сокиру, ніж, п'ять металевих труб, дерев'яні кілки тощо.

Як встановлено, цю акцію проведено з метою перешкодити розміщенню в резиденції УПЦ архієпископа Володимира.

За фактом події порушено кримінальну справу.

СЬОГОДНІ під звуки «Шотландських волинок» — уславленого колективу з Единбурга — в Києві розпочнеться свято європейської музики.

Упродовж двох днів у концертних залах та на майданах столиці виступатимуть різножанрові музичні колективи з восьми зарубіжних країн і України.

Актуально

Бої за лачинську дорогу

«Ми зробили усе можливе, щоб створити відповідні умови для проведення у Мінську міжнародної конференції з проблем Нагірного Карабаху», — заявив Голова Верховної Ради Білорусі Шушкевич. За його словами, форум відкриється 25 червня.

Тим часом у самому Нагірному Карабасі азербайджанські війська тіснять вірменські формування, намагаючись захопити єдину дорогу через Лачин, що з'єднує Вірменію з НКР. Вірмени змушені відступати, бо противник значно переважає їх чисельністю й технічною оснащеністю. Уряд Нагірного Карабаху запровадив надзвичайний стан і оголосив загальну мобілізацію. У розповсюдженій з цього приводу заяві говориться, що цей крок зроблено для стабілізації обстановки у районах бойових дій та відновлення законності й правопорядку в регіоні.

Було нелегко, але домовилися

Про досягнення загальних домовленостей між Російською Федерацією та Міжнародним валютним фондом щодо пріоритетів російських економічних реформ говориться у спільній заяві виконуючого обов'язки Прем'єр-міністра Росії Гайдара і директора-розпорядника МВФ Камдессю. За словами Гайдара, російський уряд і надалі проводитиме структурне реформування промисловості й макроекономічну стабілізацію згідно з рекомендаціями цієї міжнародної організації. У свою чергу Камдессю наголосив, що зустріч сприяла кращому розумінню позицій обох сторін.

Війна мине, економіка залишиться

У Вашингтоні відбулася зустріч Прем'єр-міністра Молдови Муравські й держсекретаря Сполучених Штатів Бейкера. Вони обговорили ситуацію у Придністров'ї. Проте головною темою на переговорах стали перспективи економічних відносин між двома країнами. На закінчення зустрічі сторони підписали дві спільні угоди: про торгівлю та про інвестиції.

Друг пізнається в біді

Народ Америки висловлює глибоке співчуття населенню Таджикистану у зв'язку з трагічними наслідками, спричиненими селевими зсувами, говориться в особистому посланні Джорджа Буша таджикистанському Президенту Набієву. У ньому, зокрема, зазначається, що США готові надати цій середньоазіатській республіці додаткову допомогу. Сполучені Штати уже відправили до районів стихійного лиха десятки тонн медичного обладнання та лікарських препаратів.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Парламентська хроніка

Асфальт плавиться. Фокін у відпустці. Ваш хід?

Денне і вечірнє засідання 18 червня

На них розглядалися два законопроекти: про державний бюджет на нинішній рік, — це вже вп'яте, — і про внутрішній державний борг, проект якого вніс нинішній голова правління Національного банку ще рік тому. Обидва документи прийнято — бюджет, з умовою доопрацювання проекту постанови про його реалізацію, а законопроект про внутрішній державний борг у першому читанні.

Чи додалося впевненості, що економічну катастрофу буде відвернено? Спробуємо відшукати відповіді на це запитання.

Отже, як доповів міністр фінансів України Григорій П'ятаченко, бюджет складає: по доходах — один трильйон 175 мільярдів, по видатках — один трильйон 229 мільярдів. Дефіцит бюджету становить 54 мільярди карбованців. У грудні минулого року представлений проект бюджету становив по доходах 289 мільярдів і стільки ж по видатках. У ході доопрацювання проекту бюджету, навіть незважаючи на згортання деяких соціальних програм, цифри невпинно галопують. «Це останній проект бюджету, — зауважив Григорій П'ятаченко, — який ми ще здатні збалансувати з мінімально можливим дефіцитом».

Однак депутати у своїх запитаннях до доповідача, та й співдоповідач, голова постійної Комісії з питань планування, бюджету, фінансів і цін Андрій Печеров, намагалися все ж таки знайти резерви: у фінансуванні роздутого управлінського апарату, заходів по конверсії оборонного комплексу, органів національної безпеки, видатки на утримання якої перевищують витрати на утримання Національної гвардії та Прикордонних військ, разом узятих, тощо.

Втім, Андрій Печеров мав рацію й у тому, що навколо кожної цифри бюджету можна розгорнути велику дискусію і перетягуванню каната тоді ніколи не вдасться покласти край. Бо будь-який перерозподіл у цій кризовій ситуації є безперспективним. Втрачається управління економікою держави. І Андрій Васильович поставив умову:

— Якщо на нинішній сесії не будуть представлені конкретні програми виходу з кризового становища, то для початку слід припинити фінансування вищих органів виконавчої влади.

Парламент, знесилений безплідними дебатами, погодився прийняти проект бюджету без обговорення. Однак наполягання на постатейному прийнятті проекту переважило. У такий спосіб було прийнято лише дві статті. І всі ще раз переконалися у безперспективності подібної роботи, тому вже на вечірньому засіданні погодилися, що краще мати недосконалий бюджет, ніж не мати ніякого.

Далі парламент приступив до слухання «менш чіткого і більш «гумового», ніж він має бути у класичному вигляді», як висловився доповідач — заступник міністра економіки України Юрій Нечаєв, проекту Закону про державний внутрішній борг.

Я не переповідатиму те, що говорив Юрій Васильович, бо очі на кризове становище з боргами відкрив присутнім не він, а голова правління Національного банку України Вадим Гетьман. Його виступ був безпосередньо пов'язаний і з бюджетом, який щойно ухвалили депутати.

— Сьогодні, — зазначив він, — державний борг перед громадянами України становить 300 мільярдів карбованців. Якщо цей борг правильно обслуговувати, то необхідно витратити з бюджету 66 мільярдів карбованців. Бюджетом ці кошти не передбачаються. То кого ж ми обманюємо?

Представлені в законопроекті орієнтовні цифри державного боргу становлять близько 700 мільярдів. За моїми ж підрахунками борг становить один трильйон карбованців. Ми повинні його обслуговувати. На це необхідно щорічно 200—250 мільярдів карбованців. А мене ось викликає Президент, щоб нав'язати ще один емісійний кредит на 300 мільярдів. Після цього, вам обіцяю, ми ніколи не введемо свою грошову одиницю... Я ще у квітні минулого року попереджав Верховну Раду про неминучість національної економічної катастрофи, якщо вона безконтрольно допускатиме зростання державного боргу. Тоді ж я й вніс законопроект про державний борг. Якби ми контролювали ситуацію, то не допустили б створення урядом паралельно ще одного бюджету в трильйон карбованців, який він продовжує безконтрольно використовувати, зважаючи на грошову емісію.

Крім того, досі Мінфін не оформив кредит під дефіцит минулого року в сумі 28 мільярдів карбованців витрат з бюджету. Вже за п'ять місяців нинішнього року дефіцит становить 52 мільярди. Ви думаєте, вони є в нашому бюджеті? Їх нема. Нема й впевненості у тому, що борги ми зможемо оформити облігаціями і реалізувати їх.

Нам треба встановити межу допустимого боргу, інакше економічна катастрофа для України неминуча.

Здалося, що виступ отверезив, навіть посіяв розпач серед депутатів. Усі принишкли і уважно слухали вже Володимира Пилипчука:

— Ми маємо чим розрахуватися, — заявив він. — Ми маємо майно і проводимо приватизацію. Уряд міг би продати Національному банку майно під заставу, той у свою чергу продав би його на аукціоні. Це один варіант. Другий: борг викуповують комерційні банки також під заставу майна.

Борги треба погасити за місяць до грошової реформи. А після цього здійснити деномінацію цін і масштабу грошей. Народ, звичайно, постраждає частково...

Отакої, хоч верть-круть, хоч круть-верть, а всім нам, від малого до старого, — паски доведеться затягувати все ретельніше і все тугіше.

...А на площі перед парламентом били об асфальт касками шахтарі, скандуючи: «Фокіна — до суду!»

Спека, асфальт плавиться. Фокін у відпустці... Але, кажуть, працює.

Світлана ПИСАРЕНКО,
парламентський оглядач «Голосу України».

Здобуваємо фортеці. Кожний свою

Ранкове засідання 19 червня

Депутати прийняли постанову про приєднання України до конвенції про створення Ради митного співробітництва 1959 року, Закони про внесення змін і доповнень до Конституції (Основного Закону) України та про внесення змін і доповнень до Закону про всеукраїнський та місцеві референдуми. Заперечень до цих документів практично не було. Потім депутати приступили до другого читання Закону про приватизацію державного житлового фонду. Доповідав голова Комісії ВР України з питань будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства В. Череп.

Про доцільність першого документа голова Державного комітету України О. Коваль сказав: «Приєднання України до конвенції повинно розглядатися як прогресивний крок до співробітництва з розвинутими країнами Європи та світу, а також з іншими країнами, що надасть нашій державі самостійної ролі в одній з найбільших ініціативних та дійових світових структур і дозволятиме в майбутньому будувати політику України на найкращих світових зразках».

Годі й говорити, що потреба в орієнтирах саме на ці світові зразки є сьогодні для України чи не найважливішою проблемою. Для того, щоб здолати віковічне «хуторянство» в політиці та ставлення до України як до непокірної провінції, що «бавиться в незалежність», мало задекларувати незалежний курс. Як самостійна держава, ми існуємо вже більше, ніж півроку, а до нас все придивляються й придивляються, мовляв, наскільки те все серйозно. Особливо «недовірливі» в цьому питанні європейські та світові економічні структури. Як повідомив депутатам той же О. Коваль, у штаб-квартирі Ради митного співробітництва ще в березні цього року українській делегації довелося пояснювати, що митна служба України ніякого відношення до Росії не має, і є цілком конкретною структурою незалежної держави з відповідними завданнями. І вже тільки після цих пояснень на Україну глянули зовсім з іншого боку.

Депутати в сесійному залі за постанову проголосували. І чи не найголовнішою проблемою для наших митників залишається, так би мовити, відчуття міри: щоб у гонитві за митними надходженнями не порушити традиційні економічні і торговельні зв'язки між українськими підприємствами та їхніми партнерами в межах СНД. Головуючий І. Плющ зробив саме це зауваження, з відповіді О. Коваля всім стало зрозуміло, що в цьому питанні роботи фактично непочатий край. Бо контроль за перевезенням товарів на кордонах України сьогодні здійснює не митна служба, а міліція...

А далі депутати приступили до обговорення Закону, що без усяких перебільшень, важливий для кожного. Бо кожен хоче мати не тільки дах над головою, а ще й гарантії того, що його ніхто не відбере. Як на мене, Закон про приватизацію державного житлового фонду — це не просто законодавчий акт з переліком певних юридичних норм, а реальний, в першу чергу психологічний, початок здобуття громадянами своєї країни, держави. Сімдесят років нам твердили, що ми — господарі своєї країни, забуваючи про головне: не можна мати все, не маючи нічого конкретно. «Все навкруги моє, все навкруги колгоспне» — це не влучний вислів жартуна, а головна підвалина нашого колишнього менталітету маргінала у власній країні. Буде прийнято цей закон — здобудемо й державу з собі. Бо той, хто з повним правом може сказати «мій дім — моя фортеця», вже не почуватиметься вічним пілігримом на своїй землі. Він стане Громадянином.

Депутати почали сперечки щодо окремих положень і норм Закону. Звичайно, він задовольнить не всіх, але головне те, що він узагалі буде.

Володимир СКАЧКО.

ЗАСНОВАНЕ АВСТРІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО

У Відні відбулися установчі збори Австрійсько-українського товариства громадської організації, покликаної поширювати українську культуру в Австрії, сприяти розвитку співробітництва між двома країнами в усіх сферах духовного, культурного, політичного, господарського життя їх народів. Товариство є надпартійним, незалежним об'єднанням, не пов'язаним ні з яким віросповіданням.

Обрано керівні органи товариства. Його співголовами стали австрійці українського походження Борис Ямінський та Ерхард Штайнгаген.

(Укрінформ).

Тернопіль — місто гонорове. Гостям тут неодмінно похваляться не лише старовинними замками і храмами, унікальним гідропарком, порцеляною, яка експортується в десятки країн світу, а й своєю «першістю». Тернопільці першими в Україні прийняли рішення про демонтаж пам'ятника «живішому від усіх живих», відкрили приватний коледж, повернули вулицям міста історичні назви...

Тернопіль любить дивувати. За нової доби відродження почесними громадянами міста стали патріарх Мстислав, кардинал Любачівський і... Степан Хмара. А два роки тому тернопільці обрали мером міста архітектора В'ячеслава Негоду. І примітний він не лише тим, що ступив на цю посаду у віці Ісуса Христа, а й тим, що це, напевне, єдиний серед мерів обласних центрів України, який мешкає з дружиною і двома дітьми в... гуртожитку.

— Пане Негодо, ви прийшли на цю посаду у віці досить молодому, без будь-якого досвіду адміністративної роботи. Починали, по суті, з нуля. Вирішення яких питань нині вважаєте найважливішим у житті Тернополя?

— Не знаю, 33 роки — це багато чи мало. Христос у цьому віці вже здійснив свій подвиг і був розіп'ятий. Я, власне, розумію, зроблю чи не зроблю все можливе для Тернополя — все одно буду «розіп'ятий». У нас, на жаль, поки що таке суспіль-

ДВІ «СЛАБИНКИ» МЕРА ТЕРНОПОЛЯ

...во — всі біди падають на ...ших осіб, керівників, від яких залежить багато, але далеко не все.

На мою думку, нині основне завдання міської Ради — створити нормальну структуру місцевого господарства. Для цього необхідно передати підприємства, установи, організації, які забезпечують життєдіяльність міста, у муніципальну власність. Раніше люди питали з нас за функціонування цих служб, і правильно питали, а у відповідь ми лише розводили руками, бо всі важелі управління і контролю були в руках обласних або відомчих республіканських структур. На жаль, обласна влада й нині не зацікавлена в такій реорганізації і частково блокує наші рішення.

— Маєте вже якісь успіхи в цій боротьбі?

— Ще два роки тому ми розробили концепцію самоврядування і самофінансування міста. Зараз реалізуємо її. Вдалося перевести в муніципальну власність усі об'єкти торгівлі, а також і обласне управління торгівлі, підприємства побутового обслуговування, житлово-комунального будівництва тощо.

— Але чи не вважаєте ви, що лише тоді нас смачно годуватимуть у їдальнях, чемно обслуговуватимуть у хімчистках, привітно усміхатимуться в тролейбусах, коли служба сервісу, громадського харчування і т. ін. стануть приватними?

— Це очевидно. І таку роботу ми розпочали ще в 1990 році. Але мораторій Верховної Ради на форми власності не дозволив реалізувати задуми. Єдине, що нам вдалося зробити ще задово до Указу Президента України про приватизацію, — почали роздержавлення торгівлі і сфери побуту. Все громадське харчування в Тернополі комерціалізоване, торгівля майже також.

У нас відкрито чимало приватних магазинів, діють два приватних коледжі... Сьогодні фактично ця робота припинена. На мою думку, продовжити її можна буде лише тоді, коли з'явиться національна валюта. Якщо ж зараз передавати чи продавати державні підприємства за «дерев'яні» рублі, то держава програє.

— Ваші попередники, як правило, підбирали собі кадри за принципом: «Чим темніше небо, тим яскравіші зорі». На цьому «погорів» і Михайло Горбачов. Чим керуєтеся ви, формуючи кадрову політику?

— На кожному з етапів побудови Української держави свої вимоги. Якщо два роки тому ми виходили з того, наскільки людина віддана ідеям побудови самостійної України, то нині, на мою думку, акценти змістилися: у виконавчих структурах повинні працювати патріоти, які не лише віддані Україні, а й є професіоналами, фахівцями у своїй галузі. Саме цим принципом я керувався і буду керуватися, добираючи кадри. Тим паче, прийнято Закон про місцеве самоврядування. Хоч він і недосконалий, все ж дає певні повноваження голові виконавчого комітету у формуванні кадрової політики.

— Як Тернопільська міська Рада сприйняла впровадження інституту представників Президента в Україні?

— Однозначну оцінку давати поки що рано. З одного боку, усвідомлюю, що необхідні чіткі структури, які забезпечили б розбудову держави. Два роки роботи показали, що таких у нас не існує. Це відчувається на кожному кроці, коли рішення парламенту, уряду блокуються зверху донизу. Твердити ж, що це може стати загрозою демократії, знову ж таки не варто, бо все залежатиме від нас і самого Президента України. З представником Президента України паном Гром'яком у нас ділові конструктивні взаємини. Я поки що не збираюся йти до нього в опозицію лише через амбіції.

— Сучасним демократам нерідко дорікають, що з їхнім приходом до влади настав суцільний хаос: вулиці засмічені, транспорт рухається, як йому заманеться, правоохоронні органи зі своїми обов'язками не справляються... Пробувши кілька днів у вашому місті, складається враження, що Тернопіль — виняток. Як вам вдається утримувати такий порядок у своєму господарстві?

— Це заслуги трамвайно-тролейбусного управління, господарств озеленення та благоустрою міста тощо. Хоч я дивлюся на Тернопіль більш критичним поглядом. У нас теж чимало негараздів, бракує запчастин для міського транспорту, а більшість парку — імпортні машини.

Щодо чистоти міста, то вона мене також не задовольняє. Я бачу його набагато красивішим, чистішим, заможнішим.

— Це вже у вас говорить архітектор. Чи вважаєте, що Тернопіль нині має своє обличчя?

— Знаєте, у мене є дві «слабинки» — Київ і Тернопіль. Київ — місто моєї студентської молодості, місто, в яке я тепер люблю приїздити, а Тернопіль, Тернопільщина — то моя батьківщина, куди я люблю повертатись.

Тернопіль мав своє історичне обличчя. Але в післявоєнний період за рахунок урбанізації, будівництва в стилі соцреалізму воно поволі розмилося. Мій внутрішній голос архітектора постійно підказує, що потрібно створювати новий образ міста. Особливо в районі новобудов. Нині ми разом з київськими науковцями розробили серію житлових будинків нової архітектури типу «Каскад».

Починаючи від зовнішнього дизайну до побуту, «Каскад» дає можливість здешевити будівництво майже удвічі. Розробка ця запатентована. Сподіваємося, через років 4—5 у нас з'являться нові оригінальні мікрорайони, які не поступатимуться сучасній архітектурі західного взірця.

— На жаль, переважна більшість наших градобудівників нагадують гроссманівських героїв, які починали зводити нові мікрорайони з магазинів «М'ясо» та перукарень і люди таким чином «ели мясо и обрастали шерстью, обрастали шерстью и ели мясо». Наскільки знаю, колись в Україні існував зовсім інший звичай — село, селище, місто починали зводити з храму. Чи не думають тернопільські архітектори повернутися до цієї традиції?

— У нових мікрорайонах вже відведено місця для будівництва храмів. За рахунок міської Ради народних депутатів ми провели конкурси на кращі архітектурні проекти і вже навіть розробили документацію. Справді, нове життя треба починати з духовності.

— В'ячеславе Андроновичу, ви не були членом жодної політичної партії. На щастя чи на жаль?

— Я не знаю — на щастя чи на жаль. Я був активним членом Народного Руху України і брав участь у всіх акціях національного відродження. Але висунув мене кандидатом у депутати трудовий колектив виробничого об'єднання «Ватра», де працював начальником конструкторського бюро, чим і завдячую йому.

— Вибачте за таке дещо приватне запитання, але за характером ви людина спокійна, врівноважена, з вигляду навіть незворушна, що абсолютно не вписується в типовий образ гонорового, енергійного, радикального галичанина. Тернопільцям «не заважає» ваш характер?

— Своє завдання я вбачаю в тому, щоб не роз'єднувати, а об'єднувати людей. Для лідера, напевне, як мінімум, треба вміти слухати і чути своїх опонентів, поважати чужу думку і якомога рідше ставати в позу.

Якщо раптом з'ясується, що в міській Раді зробив усе, що міг, або вже більше нічого зробити не можу, повернуся назад у рідний колектив. Сподіваюся, він мені ще раз повірить.

Вела розмову
Катерина КІНДРАСЬ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».
Тернопіль.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО МІСЦЕВІ РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ТА МІСЦЕВЕ І РЕГІОНАЛЬНЕ САМОВРЯДУВАННЯ»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування» такі зміни і доповнення:

1. Частину третю статті 7 викласти у такій редакції:

«Управління комунальною власністю здійснюють від імені населення адміністративно-територіальних одиниць відповідні місцеві Ради народних депутатів та в межах, визначених Радами, уповноважені ними органи».

2. Пункт 7 статті 52 викласти у такій редакції:

«затвердження планів та програм економічного і соціального розвитку території, місцевих екологічних програм, а також переліку об'єктів комунальної власності відповідної адміністративно-територіальної одиниці, що передаються в управління місцевій державній адміністрації, планів приватизації об'єктів комунальної власності;».

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ
5 червня 1992 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО СТАТТІ 52 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО МІСЦЕВІ РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ТА МІСЦЕВЕ І РЕГІОНАЛЬНЕ САМОВРЯДУВАННЯ»

Верховна Рада України **постановляє:**

Статтю 52 Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування» доповнити новою частиною третьою такого змісту: «Повноваження, передбачені в пункті 15 цієї статті, за винятком визначення кількості округів для виборів депутатів Ради, за дорученням Ради може здійснювати голова Ради разом з комісією мандатною, з питань депутатської діяльності та етики, керівниками інших постійних комісій Ради».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою.

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ
5 червня 1992 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТТІ 73 КОДЕКСУ ЗАКОНІВ ПРО ПРАЦЮ УКРАЇНИ

Верховна Рада України **постановляє:**

У частині першій статті 73 Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1977 р; додаток до № 50, ст. 375; 1981 р., № 32, ст. 513; 1991 р., № 23, ст. 267; № 30, ст. 381) слова «16 липня — День незалежності України» замінити словами «24 серпня — День незалежності України».

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ
5 червня 1992 року

ПОВІДОМЛЯЄ НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Національний банк України з 22 червня 1992 року випускає в обіг купони багаторазового використання вартістю 200, 500 і 1000 карбованців зразка 1992 року.

Купони багаторазового використання зразка 1992 року вартістю 200, 500 і 1000 карбованців виготовлено з використанням основних зображень купона багаторазового використання зразка 1992 року вартістю 100 карбованців із змінами в кольорах, віддруковано на білому папері з водяним знаком типу «шеврон» — це рівномірно розташовані в шаховому порядку групи з чотирьох смуг.

Основні кольори лицьової сторони купонів вартістю 200 крабованців коричневий, вартістю 500 карбованців бірюзовий, вартістю 1000 карбованців пурпурний. Додатковий колір на лицьовій стороні всіх купонів бузковий. На зворотній стороні всіх купонів повторюються основні кольори лицьової сторони і додається сірий.

На лицьовій стороні купона зображено:

в лівій половині купона — пам'ятний знак на ознаменування 1500-річчя заснування міста Києва — Засновники Києва, під ним серійний номер, який складається з групи цифр: дріб, у чисельнику якого три цифри, в знаменнику — одна цифра і далі по центру від цього дробу — шестизначна цифра, зліва від пам'ятного знака коло. В правій половині від верху до низу один під другим написи: великими літерами «УКРАЇНА», під ним назва грошової одиниці — «КУПОН», далі, в залежності від вартості купона, великими цифрами «200», «500» або «1000», нижче «карбованців», ще нижче «Національний банк України» і останній рядок — рік випуску купона «1992».

На зворотній стороні купона — зліва зображення Софіївського собору, праворуч — багатоколірна розетка хвилястих смуг, ще правіше — коло з кружком у середині, в усіх чотирьох кутках у невеликих розетках, в залежності від вартості купона, цифри «200», «500», «1000».

При розгляданні купона на світло, середина кола, розташованого на лицьовій стороні, повинна завжди співпадати з серединою кола, розташованого на зворотній стороні.

Поряд з купонами, які знаходяться в обігу нині, зазначені купони обов'язкові до приймання за їх номінальною вартістю державними, кооперативними, громадськими підприємствами, установами, організаціями, колгоспами і окремими особами в усі види платежу, а також установами банків і підприємствами Міністерства зв'язку України для зарахування на поточні, розрахункові рахунки, у вклади, на акредитиви і для переказів без будь-яких обмежень.

Телеграфним рядком із Криму

КОЖНІЙ СІМ'Ї

Кримська рада профспілки працівників кооперації та інших форм підприємницької діяльності виділила кожній сім'ї гірників, які загинули під час аварії на шахті «Суходільська-Східна», по 10 тисяч карбованців.

БУДЕ ТРОЯНДОВА ОЛІЯ

На трояндових плантаціях Бахчисарайського та Білогірського районів трудяться школярі з Львівської, Чернівецької та інших областей України, а також з Узбекистану. Стурбованість місцевих господарників, що зібрати пелюстки троянд за час короткого цвітіння не вдасться, виявилася передчасною.

ТОВАРИСТВО ГРУЗИНІВ

У Феодосії пройшла презентація міського товариства Кримської грузинської общини. Ця подія стала справжнім святом для багатьох грузинів, які мешкають на півострові.

НЕ ВИТРИМАЛИ

Відразу кілька кооперативів ліквідовано в Керчі. Не витримавши труднощів, припинили свою діяльність «Моноліт», «Партнер», «Новатор», «Лотос» та інші.

МУЗЕЙ НА ТРЬОХ

Щоб оглянути скромну експозицію Масандрівського музею, що неподалік від Ялти, треба викласти 65 карбованців. Відвідувачів майже немає. Кожного дня сюди приходять 3—4 чоловіка

Олександр ПІЛАТ.

Коротко

ВІДДАЙТЕ КАТЕРИНУ

Перша в Україні православна громада, в яку входять виключно козаки, зареєстрована в Чернігові. Суто чоловіче об'єднання настроєне рішуче добитися передачі їм Храму Святої Катерини, який збудований на честь перемоги чернігівського козацтва під Азовом, а зараз у ньому знаходиться музей народно - декоративного мистецтва. Благословив козачу громаду і взяв під свою духовну опіку єпископ Чернігівський і Сумський УАПЦ Полікарп.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігів.

У РИНКУ СВОЇ ПРАВА

Серед нових видів продукції Луцького консервного заводу — варення з журавлини, на яку багаті ліси Волині. Цього року колектив виготовив 300 тисяч умовних банок, що надійшли споживачам держав колишнього Союзу. В межах України півлітрова банка коштує 40 купонів, а за межами — 70 карбованців. Дружба дружбою, а в ринку свої закони.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Луцьк.

Суботній репортаж

«ЦЯ ДЗВІНИЦЯ ТРУДОМ МОЇМ ЗРОБЛЕНА»

СЬОГОДНІ, УПЕРШЕ МАЙЖЕ ЗА 250 РОКІВ, ВІДКРИВАЄТЬСЯ ДЛЯ МАСОВОГО ВІДВІДУВАННЯ ГОЛОВНА ДЗВІНИЦЯ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ.

Дуже шкода, що допитливі кияни, а може, й гості столиці, котрі ступлять на першу з 175 сходинок дзвіниці, що ведуть на її останній ярус, не знатимуть однієї важливої деталі, заради якої, власне, й зводився цей шедевр зодчества XVIII століття. Зухвалець-архітектор, людина високої душі (інакше як би він зміг втілити свій грандіозний задум!) Йоган Готфрід Шедель був переконаний, що його витвір переживе віки. І тому урочисто 1 вересня 1744 року, в день завершення всіх робіт на споруді, записав на досить банальному документі (сказати б по-сучасному, на бланку бухгалтерського звіту за одержані гроші): «Тебе, величавий витвір, збудований моєю уявою й завзяттям, зустрінуть урочисто нащадки».

Ось такий невеличкий панегірик склав сам собі архітектор Шедель, одержавши з казни Києво-Печерської лаври за чесну роботу останніх чотириста карбованців. Скільки до того він заробив, ми не знаємо. Будівництво велося 13 років. Та що ці справді щирі слова порівняно з самою спорудою! Емоційний вигук — не більше. Адже дзвіниця пройшла крізь віки і залишилася нетлінним пам'ятником людському духові, таланту.

Дяка Богові, що Шеделю не довелося зазнати репресій, голодомору, цькування тощо. Але щоб звести дзвіницю заввишки 96,52 метра, йому очевидно, випало показати не просто твердий характер, а бійцівські якості спеціаліста, рівних якому на той час не було ні в Києві, ні в Європі. А прибув він у наше місто з Москви в 1731 році, хоч народився у Пруссії 1680 року.

Тож у 51 рік приступив до втілення в життя своєї лебединої пісні — зведення найвищої і найдосконалішої за технічним рішенням споруди. Він міг вже в 1741 році, як і планувалося, написати оте послання нащадкам. Та не вийшло. Через землетрус у дзвіниці з'явилися великі тріщини. І почалася тяганина: комісії за комісіями складали такі суворі висновки (правда, тоді вони називалися краще — промеморії), що за наших часів архітектора точно зняли б з об'єкта й притягли до відповідальності...

Та Шедель (от боєць, особистість — його б у будь-який парламент!) не згодився з жодним промеморієм. Але і в нього, видно, нерви часом здавали. Бо, коли одного разу — мабуть, добряче допекли — йому забракло технічних аргументів, на якомусь з нудних засідань він вигукнув: «Ця дзвіниця трудом моїм зроблена... по всій Русі і Європі другої такої не знайдеться!» І таки переконав своїх ревізорів, бо дали можливість довести розпочате до кінця.

А дзвіницю змуровано з 5 мільйонів цеглин. Її вартість на той час складала 92400 карбованців. Нині на третьому ярусі висить найдавніший дзвін — «Балик», відлитий у 1613 році. Його вага 201 пуд. У компанії з ним — дзвін «Вознесенський» та безіменний. На четвертому ярусі в 1744 році встановлено годинник із дзвоном. 1903 року його було відремонтовано з гарантією на 15 років. А він не зупиняється вже майже 90 років! Кожні 15 хвилин над лаврою пливуть дивовижні за мелодійністю звуки. Дзвіниця посилає їх у майбутнє

Людмила БАРАНЕВИЧ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Дещо про гасла

Реалії

Поет Володимир Маяковський бував у Вінниці двічі. Якраз наше місто подвигнуло його на два римовані рядки, написані прямо на залізничному вокзалі: «Люди! Будьте культурные! Не плюйте на пол, а плюйте в урны».

Відтоді минуло понад шість десятиліть, а ситуація, якщо взяти той же залізничний вокзал, на краще не змінилася. Брудно. Вокзальне приміщення — порівняно невелике, але людей завжди густо. Людей «під градусом», на яких не звертає уваги міліція, теж вистачає. Для цього є відповідні умови: вокзальний ресторан працює з полудня до 23-ї години, спиртного досить. При вході напис російською та англійською: «Добро пожаловать к нам без верхней одежды!».

Маяковський, навідавшись знову, здивувався б — адже туалети стали платними (один карбованець), прибиральниць побільшало — одна на території працює, інші вісімнадцять — у самому приміщенні, а ладу немає. Гасло «Чисто не там, де часто метуть, а там, де не смітять!» — не рятує. Можливо, тому, що люди, котрі «метуть», отримують на місяць всього 700—770 карбованців, в цю ж суму входять 15 відсотків преміальних і «нічні».

Валерій ЛАЗАРЕНКО.
Вінниця.

ЗАВОД НА КАНІКУЛАХ

Добра вість

На Каховському заводі електрозварювального устаткування вирішено піти у відпустку всім колективом. Причому відпустка — оплачена, отже, річ не в тім, що на заводі тяжке фінансове становище. Просто — пішли назустріч побажанням людей, адже більшість хоче оздоровитися саме влітку. Під час «канікул» на заводі працюватимуть служби постачання, комплектації та збуту, ремонтний і будівельний цехи.

Масова відпустка тут же поставила питання: де відпочивати? Тож заздалегідь підготовлено заводські бази відпочинку на морі, куди людей вивезено заводським же транспортом.

Володимир ГОРОБЕЦЬ.

Каховка
Херсонської області.

Офіційно

СОЮЗ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА ПОВІДОМЛЯЄ

З ініціативи Товариства молдовської та румунської культури імені Емінеску (ТМРК) у Чернівцях проведено Румунський конгрес, у якому, крім жителів Буковини, взяли участь представники Румунії та Молдови. Правочинність конгресу, на думку нашого кореспондента, викликає серйозні сумніви, оскільки «вибори» делегатів проводились переважно під час вояжів емісарів ТМРК румунськими селами області.

Лейтмотивом конгресу стали вимоги передати Буковину до складу Румунії. Як не дивно, місцева влада та правоохоронні органи «не помітили» порушень українського законодавства ініціаторами зібрання. Зате під час засідання на сцені зеленого театру з'явився відомий діяч УНСО О. Вітович в оточенні двох десятків здоровانів і, прорвавшись до мікрофона, виступив з палкою промовою в дусі українського інтегрального націоналізму перед шокованими двома тисячами учасників конгресу.

Що почім

РИБОВОДСТВО, ДІЛОВОДСТВО

Любительський вилов риби за ліцензіями вперше запроваджено на Миколаївщині. Відтепер, аби посидіти з вудкою коло води, не обов'язково бути членом товариства рибалок, досить придбати разову ліцензію, вартість якої — 5 карбованців. Кошти від продажу ліцензій буде використано на зариблення водойм.

А Миколаївський міськвиконком встановив таксу для тих, хто забажає отримати якусь довідку в ЖЕКу чи іншій комунальній організації — 10 карбованців. Рішення мотивоване тим, що діловодство «з'їдає» нині чимало коштів з бюджету.

Георгій ВОРОТНЮК.
Миколаївська область.

Коротко

НІ СІЛО, НІ ВПАЛО, А ВСЕ ПОВИБУХАЛО

На території Баглійського району Дніпродзержинська протягом дня пролунала серія нелогічних вибухів — п'ять. На щастя, ніхто не постраждав, проте в одному випадку вибух розніс смітник, а іншому — стіну гаража...

Заслуговують на увагу дві версії. Перша — «розгулялися» військовослужбовці, друга — перевіряла свою боєздатність одна із «залітних» терористичних груп з Півдня. До такого висновку наштовхнуло вилучення у кількох затриманих гостей з Півдня вибухівки, бікфордового гніту. До того ж, джигіт, який носив із собою п'ятизарядний обріз, запевнив: «Аби знав, що візьметеся шукати,— перестріляв би їх усіх».

Інформ-«СОБОР».
Дніпропетровськ.

Виставки

М...
ВАШ...

Завтра у Ки...
92», на якій п...
засоби зв'язку.
Увагу зацікав...
ції підприємст...
людей збирало...
чує телефонни...
ства, зупинял...
казахстанської...
— В чому с...
Бранко...
— Н... країн...
же добре знає...
лузі електроні...
ставлені на ви...
мо, для сільсь...
на. Міні-АТС ...
Будемо раді, ...
3592-65-01-...
нери.
Так, після «С...
багато ділових...

На знімках: ...
ООФ»...

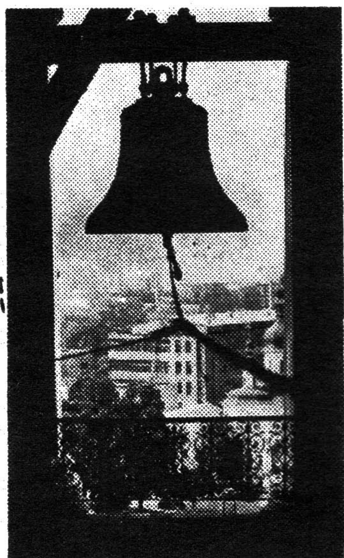
СВЯТ...

Курйозний ...
в селі Кашп...
кого району. ...
товарним м...
свого сусіда ...
чинила магаз...
підсобки, вон...
ловіка в мас...
том у руці.
Погрожуючи...
найомець нак...
і покупцеві ...
Однак жінка ...
Вискочила н...
кликати на ...
галися односе...
тили злодія. ...
двічі вистрели...
ні в кого...
Працівники ...
хали на вик...

...ортаж

...ІНИЦЯ ...Л ЗРОБЛЕНА»

...дкриваєть- ... дзвиниця

...крізь віки ...інним па... ...ому духові, ...Шеделю не ... репресій, ...ання тощо. ... дзвіницю ...тра, йому ...оказати не ...характер, а ...спеціаліста, ...той час не ... в Європі. ...аше місто ...ці, хоч на... ...680 року. ...ступив до ...своєї лебе... ...дення най... ...алішої за ...м. споруди. ... році, як і ...ати оте пос... ...Та не вий... ...илетрус у ... великі трі... ...аганина: ко... ... складали ...ии (правда, ...лися краю, ... що за на... ...ктора точно ... притягли ...боєць, осо... ...б у будь-який парламент!) не згодився з жодним промеморієм. Але і в нього, видно, нерви часом здавали. Бо, коли одного разу — мабуть, добряче допекли — йому забракло технічних аргументів, на якомусь з нудних засідань він вигукнув: «Ця дзвіниця трудом моїм зроблена... по всій Русі і Європі другої такої не знайдеться!» І таки переконав своїх ревізорів, бо дали можливість довести розпочате до кінця.

А дзвіницю змуровано з 5 мільйонів цеглин. Її вартість на той час складала 92400 карбованців. Нині на третьому ярусі висить найдавніший дзвін — «Балик», відлитий у 1613 році. Його вага 201 пуд. У компанії з ним — дзвін «Вознесенський» та безіменний. На четвертому ярусі в 1744 році встановлено годинник із дзвоном. 1903 року його було відремонтовано з гарантією на 15 років. А він не зупиняється вже майже 90 років! Кожні 15 хвилин над лаврою пливуть дивовижні за мелодійністю звуки. Дзвіниця посилає їх у майбутнє.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

...о гасла

...ьниць побільшало — одна на території працює, інші вісімнадцять — у самому приміщенні, а ладу немає. Гасло «Чисто не там, де часто метуть, а там, де не смітять!» — не рятує. Можливо, тому, що люди, котрі «метуть», отримують на місяць всього 700—770 карбованців, в цю ж суму входять 15 відсотків преміальних і «вічні»...

...уваги мі... ...тачає. Для ...умови: во... ...працює з ...години, спи... ...вході на... ...англійсь... ...алювать к ...одежды!». ...навідавшись ...б — адже ... платними ...), прибира...

Валерій ЛАЗАРЕНКО.
Вінниця.

...КАНІКУЛАХ

...ку. Під час ...воді працю... ...постачання, ...бути, ре... ...ьний цехи. ...ка тут же ...: де відпо...чивати? Тож заздалегідь підготовлено заводські бази відпочинку на морі, куди людей вивезено заводським же транспортом.

Володимир ГОРОБЕЦЬ.

Каховка
Херсонської області.

Офіційно

СОЮЗ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА ПОВІДОМЛЯЄ

З ініціативи Товариства молдовської та румунської культури імені Емінеску (ТМРК) у Чернівцях проведено Румунський конгрес, у якому, крім жителів Буковини, взяли участь представники Румунії та Молдови. Правочинність конгресу, на думку нашого кореспондента, викликає серйозні сумніви, оскільки «вибори» делегатів проводились переважно під час вояжів емісарів ТМРК румунськими селами області.

Лейтмотивом конгресу стали вимоги передати Буковину до складу Румунії. Як не дивно, місцева влада та правоохоронні органи «не помітили» порушень українського законодавства ініціаторами зібрання. Зате під час засідання на сцені зеленого театру з'явився відомий діяч УНСО О. Вітович в оточенні двох десятків здоровань і, прорвавшись до мікрофона, виступив з палкою промовою в дусі українського інтегрального націоналізму перед шокованими двома тисячами учасників конгресу.

Що почім

РИБОВОДСТВО, ДІЛОВОДСТВО

Любительський вилов риби за ліцензіями вперше запроваджено на Миколаївщині. Відтепер, аби посидіти з вудкою коло води, не обов'язково бути членом товариства рибалок, досить придбати разову ліцензію, вартість якої — 5 карбованців. Кошти від продажу ліцензій буде використано на зариблення водойм.

А Миколаївський міськвиконком встановив таксу для тих, хто забажає отримати якусь довідку в ЖЕКу чи іншій комунальній організації — 10 карбованців. Рішення мотивоване тим, що діловодство «з'їдає» нині чимало коштів з бюджету.

Георгій ВОРОТНЮК.
Миколаївська область.

Коротко

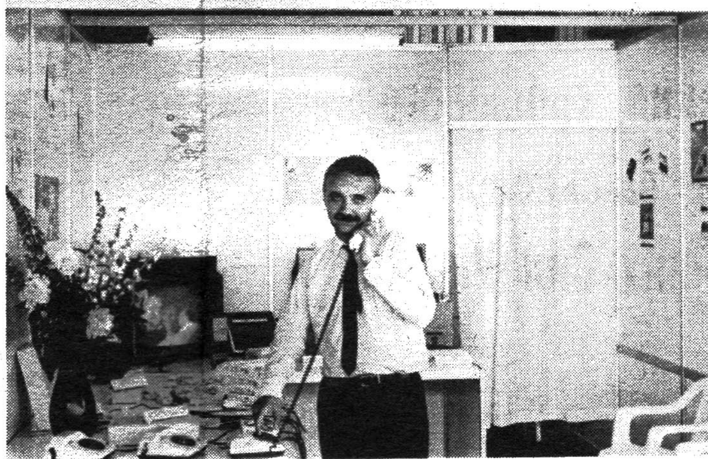
НІ СІЛО, НІ ВПАЛО, А ВСЕ ПОВИБУХАЛО

На території Баглійського району Дніпродзержинська протягом дня пролунала серія нелогічних вибухів — п'ять. На щастя, ніхто не постраждав, проте в одному випадку вибух розніс смітник, а іншому — стіну гаража...

Заслуговують на увагу дві версії. Перша — «розгулялися» військовослужбовці, друга — перевіряла свою боєздатність одна із «залітних» терористичних груп з Півдня. До такого висновку наштовхнуло вилучення у кількох затриманих гостей з Півдня вибухівки, бікфордового гніту. До того ж, джигіт, який носив із собою п'ятизарядний обріз, запевнив: «Аби знав, що візьметесь шукати,— перестріляв би геть усіх».

Інформ-«СОБОР».
Дніпропетровськ.

Виставки

...МИ ЗНАЄМО ВАШІ ПРОБЛЕМИ...

Завтра у Києві закривається міжнародна виставка «Оргаком-92», на якій провідні фірми Європи представили найсучасніші засоби зв'язку.

Увагу зацікавлених спеціалістів привернули не тільки пропозиції підприємств-гігантів, а й розробки невеликих фірм. Багато людей збиралося біля стендів «Філіпс», АТіТ, а ті, хто забезпечує телефонним зв'язком сільські райони, колгоспи і підприємства, зупинялися біля розробок спільної болгаро-російсько-казахстанської фірми «Інтерменажер ООФ».

— В чому секрет? — запитує генерального директора Петра Бранекова...

— Н... ...країни схожі. ...леми із зв'язком також. Ми їх дуже добре знаємо, тому й залучаємо провідних інженерів у галузі електроніки й зв'язку до роботи. Оці розробки, що представлені на виставці, не такі ефектні зовні, але потрібні, скажімо, для сільської місцевості. Основна їх перевага — низька ціна. Міні-АТС привернула увагу багатьох сільських зв'язківців. Будемо раді, якщо до нас звертатимуться. Наш факс у Софії: 3592-65-01-... Сподіва... що на Україні у нас з'являться партнери.

Так, після «Оргакому-92» у західних фірм в Україні з'явилося багато ділових партнерів. Може і зв'язок у нас стане краще.

На знімках: Петр Бранеков; ось що пропонує «Інтерменажер ООФ».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Кримінальна хроніка

СВЯТИЙ З ПІСТОЛЕТОМ

Курйозний випадок стався в селі Кашперівці Баранівського району. Завідуюча промтоварним магазином заради свого сусіда рано-вранці відчинила магазин. Зайшовши до підсобки, вона побачила чоловіка в масці й з пістолетом у руці.

Погрожуючи зброєю, незнайомець наказав завідуючій і покупцеві лягти на підлогу. Однак жінка не розгубилася. Вискочила надвір і почала кликати на допомогу. Позбігалися односельці, які й скрутили злодія. Він, правда, встиг двічі вистрелити, але, на щастя, ні в кого не вцілив.

Працівники міліції, які виїхали на виклик, затримали 52-літнього інваліда Романа Святого, родом із Одеської області, який раніше притягався до кримінальної відповідальності. Як з'ясувалося, до магазину він потрапив ще вночі через дах. Спакував награбовані речі, але не врахував, що хтось може прийти о такій ранній порі, та ще й у вихідний. Крім пістолета, у злочинця вилучено три магазини патронів, набір злодійських інструментів.

Про цей випадок розповіла обласна газета «Радянська Житомирщина».

В'ячеслав НЕЧИПОРЕНКО.
Житомирська область.

Наші ін...

ДЕРЖСТРАХ ВІД...

Перед дверима правління Української держа... комерційної організації Укрдержстрах у мене пром... що більш як сімдесят років Держстрах по суті був... більш надійних запасників радянської влади, де а... народні кошти. Часи змінилися — через те я зустр... ником голови правління Ю. Коноваловим у піднес...

— Юрію Івановичу, кажуть, у Держстрах зателефонував Заєць з телесеріалу «Ну, постри...» ... і ...и йому відмовили у страховці...

— Я знаю цей анекдот. Проте можу запропонувати подальший розвиток подій. Справді, зателефонував, але не Заєць, а винахідник. Знесилившись, шукаючи кредит на впровадження у серію антикорозійних платівок, які, до речі, захищені авторським свідоцтвом, просив у нас гроші...

— А ви надасте кредити?

— Чому ні? І займаємось інвестуванням. І видаємо позики. Наприклад, вкладаємо гроші в будівництво цегельних заводів у Тернопільській, Вінницькій, ряді інших областей для того, щоб мати можливість відшкодовувати збитки клієнтів будівельним матеріалом. Або ось надали позику у 450 тисяч карбованців автоспецентру «Москвич» у Бортничах за умови, що застраховані у нас автомобілі будуть обслуговувати поза чергою. Надання кредитів для нас — справа другорядна, ми захищаємо кредити.

— Ось про це хотілося б почути докладніше.

— Припустимо... мале підприєм... узяти короткостр... у банку, а той м... його платоспро... обов'язковості. ... страхування на т... лягає сумніву, і ... нання нашим клі... зань, розбираєм... повідно до ч... давства. Зроз... йдеться про дес... карбованців.

— Чи правиль... що йдеться про ... по кишені, скажі... му страховому т... ламандра» або ... «АСКО»?

— Здебільшог... випадку сума не... ного значення. ... ладало страхува... сяч карбованців... Монтажспецбанк... но розрахувало... навіть раніше ... строку, що нам...

Взагалі, цей ... страхового поліс... розповсюджені ... натякнули на ... мандра» ніби є... рентом, так ос...

Відгукніться

ЛЕГШЕ КУПИТИ КОРОВУ, НІЖ ВЛАШТУВАТИ ШОУ

Усім добре відома телепередача «Утренняя звезда».

Чому б і нам не мати такої?

Можна і треба! — вважають у Спілці театральних діячів України та в Асоціації «Київ-Театр».

Задумане тут щотижневе недільне шоу, можливо, називатиметься «Свято в кінці тижня» або «Чарівна паличка дитинства» й проводитиметься у найпрестижнішому столичному палаці культури. Головна мета — пошук і презентація юних талантів України. А додатком до свята буде, звичайно, телепередача, зроблена спільно з дитячою редакцією Української телерадіокомпанії.

Переможці тижневого шоу отримуватимуть призи і право участі в наступних передачах та заключному «Святі в кінці року».

Зайве нагадувати, що подібне шоу — найвигідніший спосіб вкласти капітал у благородну справу. Отже, до співробітництва запрошуються окремі меценати й цілі підприємства, всі, кому небайдуже майбутнє наших дітей. Телефони для довідок: **220-09-12, 227-74-29. Р/р № 161503/1345677, Укрбанк «Відродження», ОПЕРУ Укрпромбудбанку, МФО 300012.**

Спілка театральних діячів України.
Асоціація «Київ-Театр».

Оказії

ДІВОЧЕ ПОЛЕ— МІННЕ ПОЛЕ

Такого врожаю на ланах села Дівоче поле Олександрійського району ще не збирали. Рухаючись буряковою плантацією, тракторист М. Мирко почув скрегіт під однією з борін і побачив там велику артилерійську міну. Покликав колегу, В. Гончарова, та той не здивувався, бо щойно вигорнув із землі таку саму. А ввечері з'ясувалося, що бульдозерист, вичищаючи колгоспний ставок, теж викинув на берег міну, правда, протитанкову. Наступного дня сапери знешкодили небезпечні знахідки.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

ЗНАЄМО ПРОБЛЕМИ...

акривається міжнародна виставка «Оргаком-дні фірми Європи представили найсучасніші

х спеціалістів привернули не тільки пропози-нтів, а й розробки невеликих фірм. Багато іля стендів «Філіпс», АТіТ, а ті, хто забезпе-'язком сільські райони, колгоспи і підприєм-іля розробок спільної болгаро-російсько-и «Інтерменажер ООФ».

? — запитує генерального директора Петра

ожі. І ...леми із зв'язком також. Ми їх ду-тому й залучаємо провідних інженерів у га-зв'язку до роботи. Оці розробки, що пред-, не такі ефектні зовні, але потрібні, скажі-ісцевості. Основна їх перевага — низька ці-рнула увагу багатьох сільських зв'язківців. до нас звертатимуться. Наш факс у Софії: ... що на Україні у нас з'являться парт-

ому-92» у західних фірм в Україні з'явилося нерів. Може і зв'язок у нас стане краще.

Бранеков; ось що пропонує «Інтерменажер

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Кримінальна хроніка

З ПІСТОЛЕТОМ

к стався ...Баранівсь-...ча пром-...м заради ...ранці від-...ловши до ...чила чо-... пістоле-...ю, нез-...авідуючий ... підлогу. ...згубилася. ... почала ...у. Позбі-...й і скру-...да, встиг ...на щас-...ілив. ... які виї-...атримали 52-літнього інваліда Романа Святого, родом із Одеської області, який раніше притягався до кримінальної відповідальності. Як з'ясувалося, до магазину він потрапив ще вночі через дах. Спакував награбовані речі, але не врахував, що хтось може прийти о такій ранній порі, та ще й у вихідний. Крім пістолета, у злочинця вилучено три магазини патронів, набір злодійських інструментів.

Про цей випадок розповіла обласна газета «Радянська Житомирщина».

В'ячеслав НЕЧИПОРЕНКО.
Житомирська область.

Наші інтерв'ю

ДЕРЖСТРАХ ВІДКРИВАЄ КАРТИ

Перед дверима правління Української державної страхової комерційної організації Укрдержстрах у мене промайнула думка, що більш як сімдесят років Держстрах по суті був одним з найбільш надійних запасників радянської влади, де акумулювались народні кошти. Часи змінилися — через те я зустрівся із заступником голови правління Ю. Коноваловим у піднесеному настрої.

— Юрію Івановичу, кажуть, у Держстрах зателефонував Заєць з телесеріалу «Ну, постривай!» і йому відмовили у страховці...

— Я знаю цей анекдот. Проте можу запропонувати подальший розвиток подій. Справді, зателефонував, але не Заєць, а винахідник. Знесилившись, шукаючи кредит на впровадження у серію антикорозійних платівок, які, до речі, захищені авторським свідоцтвом, просив у нас гроші...

— А ви надаєте кредити?

— Чому ні? І займаємось інвестуванням. І видаємо позики. Наприклад, вкладаємо гроші в будівництво цегельних заводів у Тернопільській, Вінницькій, ряді інших областей для того, щоб мати можливість відшкодовувати збитки клієнтів будівельним матеріалом. Або ось надали позику у 450 тисяч карбованців автоспеццентру «Москвич» у Бортничах за умови, що застраховані у нас автомобілі будуть обслуговувати поза чергою. Надання кредитів для нас — справа другорядна, ми захищаємо кредити.

— Ось про це хотілося б почути докладніше.

— Припустимо, фірма або мале підприємство бажають узяти короткостроковий кредит у банку, а той має сумніви в його платоспроможності чи обов'язковості. Ми укладаємо страхування на ту суму, що підлягає сумніву, і в разі невиконання нашим клієнтом зобов'язань, розбираємось з ним відповідно до чинного законодавства. Зрозуміло, іноді йдеться про десятки мільйонів карбованців.

— Чи правильно я розумію, що йдеться про суми, які не по кишені, скажімо, Харківському страховому товариству «Саламандра» або Московському «АСКО»?

— Здебільшого. Та в даному випадку сума не має вирішального значення. МП «Тест» укладало страхування на 640 тисяч карбованців під кредит Монтажспецбанку — і ось щойно розрахувалось за нього, навіть раніше двомісячного строку, що намічався.

Взагалі, цей вид і форма страхового полісу надзвичайно розповсюджені на Заході. Ви натякнули на те, що «Саламандра» ніби є нашим конкурентом, так ось — ми з ними вступаємо у пайову участь страхування великих кредитів. І не тільки з ними, а й з іншими страховими компаніями, що спроможні платити.

— Юрію Івановичу, я натякав на те, щоб ви дещо сказали не лише про «страхові компанії, які спроможні платити»...

— На Бога! До сьогодні ми не маємо в державі закону про страхування, через те цим видом діяльності займаються всі, хто бачить у ньому засіб швидкого збагачення і має на своєму рахунку два мільйони. Страхові компанії реєструють виконкоми місцевих Рад — чого тут дивуватися?! Потрібен закон — для всіх, це зрозуміло.

Інакше люди матимуть справу з окозамилюванням.

— Юрію Івановичу, уникайте зайвої реклами...

— А хіба те, що ми займаємось обов'язковим страхуванням нерухомості, майна громадян від стихійного лиха, не говорить саме за себе? Ми потужні, бо ми надійні. І знаєте, чому? Згадайте анекдот про Зайця. Ми відмовили йому, бо він телефонував на початку минулого року, коли ми без вказівного пальця Мінфіну не могли ступити й кроку. Сьогодні ми спроможні платити, бо самостійні. І тому, що люди нам вірять.

Сергій ВЛАД.
Київ.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

ПОГОДА

20—21 червня на Україні подекуди короткочасний дощ, гроза, сьогодні у південних областях подекуди сильні зливи, град. Вітер переважно східний, 5—10 метрів на секунду. Температура вдень 25—29, вночі 14—19 градусів.

По Київській області сьогодні вдень подекуди невеликий короткочасний дощ, гроза. Вітер східний, 5—10 метрів на секунду. Температура 23—29 градусів.

Відгукніться

ЛЕГШЕ КУПИТИ КОРОВУ, НІЖ ВЛАШТУВАТИ ШОУ

Усім добре відома телепередача «Утренняя звезда».

Чому б і нам не мати такої?

Можна і треба! — вважають у Спілці театральних діячів України та в Асоціації «Київ-Театр».

Задумане тут щотижневе недільне шоу, можливо, називатиметься «Свято в кінці тижня» або «Чарівна паличка дитинства» й проводитиметься у найпрестижнішому столичному палаці культури. Головна мета — пошук і презентація юних талантів України. А додатком до свята буде, звичайно, телепередача, зроблена спільно з дитячою редакцією Української телерадіокомпанії.

Переможці тижневого шоу отримуватимуть призи і право участі в наступних передачах та заключному «Святі в кінці року».

Зайве нагадувати, що подібне шоу — найвигідніший спосіб вкласти капітал у благородну справу. Отже, до співробітництва запрошуються окремі меценати й цілі підприємства, всі, кому небайдуже майбутнє наших дітей. Телефони для довідок: **220-09-12, 227-74-29. Р/р № 161503/1345677, Укрбанк «Відродження», ОПЕРУ Укрпромбудбанку, МФО 300012.**

Спілка театральних діячів України.
Асоціація «Київ-Театр».

Оказії

ДІВОЧЕ ПОЛЕ — МІННЕ ПОЛЕ

Такого врожаю на ланах села Дівоче поле Олександрійського району ще не збирали. Рухаючись буряковою плантацією, тракторист М. Мирко почув скрегіт під однією з борін і побачив там велику артилерійську міну. Покликав колегу, В. Гончарова, та той не здивувався, бо щойно виорнув із землі таку саму. А ввечері з'ясувалося, що бульдозерист, вичищаючи колгоспний ставок, теж викинув на берег міну, правда, протитанкову. Наступного дня сапери знешкодили небезпечні знахідки.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Реклама

ФІНАНСОВИЙ ЗАШМОРГ НА ШИЇ КОМБІНАТУ

Критична, загрозлива ситуація складається на спорудженні Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд. Через тиждень-півтора тут припиниться всяка робота, і які це матиме економічні та політичні наслідки для нашої молодої держави, передбачити важко. До того ж, окрім українських, тут працює понад вісім тисяч будівельників з Румунії, Німеччини, Чехо-Словаччини та Болгарії.

— Мені по-людськи шкода і нашої праці, і людей, які пов'язали долю з будовою,— сказав під час зустрічі її генеральний директор Віктор Величко.— Скільки тут побудовано, якої шкоди колгоспам завдано, самої тільки землі більш як чотири тисячі гектарів виведено з користування, і все це приречене на запустіння й пограбування. Буквально за якихось кілька кроків до фінішу. Але що робити, коли з 1 квітня цього року Кабінет міністрів припинив усяке фінансування? Нам просто нічим платити за пальне, газ, електроенергію, видавати зарплату. На картотеці — 150 мільйонів карбованців боргів перед заводами СНД за поставлене устаткування. Будова ось-ось заб'ється в передсмертних корчах у фінансовому зашморзі.

Задумували й проектували КГЗКОРу ще в рамках колишнього СРСР як новітнє підприємство з переробки нетрадиційної гірничорудної сировини — окислених руд. Річ у тім, що в Кривбасі — постійному постачальнику сировини для металургійної промисловості — колись незліченні запаси магнетитових та залізистих кварцитів з найбільшим вмістом металу поступово вичерпуються. Та й видобуток і збагачення щораз дорожчають. А супутніх їм окислених руд — сила-силенна — десь 18,4 мільярда тонн. Валяються вони, можна сказати, під ногами, мов якийсь непотріб. Відгорнуті у відвали, щороку забирають нові й нові десятки гектарів землі. А їх же можна використовувати, застосувавши нову, порівняно дешеву технологію збагачування. Для цього й вирішили збудувати комбінат, залучивши країни колишньої РЕВ. Підписали міждержавні обопільні угоди, визначили частки капіталовкладень, за які по закінченні мали розраховуватися готовою продукцією — залізорудними обкотишами. Робота йшла, фінансування також, аж поки не змінилася політична і економічна ситуація в країнах Східної Європи та колишнього СРСР. Після розпаду останнього комбінат випало добудувати Україні, і Кабінет міністрів Української держави з 1 липня минулого року почав виділяти гроші з власного бюджету.

Та вже наприкінці минулого — на початку нинішнього року уряд засумнівався: а чи варто продовжувати будівництво, чи, може, краще його припинити? Грошей в нас не густо. Почали їздити різні комісії, вивчати ситуацію, готувати рекомендації. Здебільшого вони зводилися до того, що будівництво треба продовжити й завершити. Та, видно, не переконали, бо фінансування припинено.

Це неабияк стривожило іноземних партнерів. Вони, незважаючи на зміну політичних режимів у нас, укладених угод дотримуються і наш приклад наслідувати не збираються. Навпаки, нарощують темпи будівництва й монтажу устаткування, продовжують його виготовляти на своїх заводах і перевозити в Україну. Та і чого б це їм відмовлятися від того, що зроблено? Хоча б тій же Чехо-Словаччині, яка, за словами спеціалістів КГЗКОРу, вклала в цю будову 11 мільярдів крон. Ні, «заморожувати» роботи їй не з руки. Навпаки, вона прагне якомога швидше добудувати закріплені за нею об'єкти, а потім за допомогою міжнародних організацій добитися від України відшкодування понесених затрат. У доларах, звичайно, якщо не буде обіцяної продукції. А то, може, й продасть свій пай якомусь своєму державному підприємству чи приватній фірмі, про що вже ходять далеко не безпідставні розмови.

З подвоєною енергією працюють і румуни, яким дуже потрібна залізорудна сировина. І не тільки в промисловій зоні, а й на зведенні лікарні в Долинській.

— Як же ви будете жити без неї? — говорить з жалем директор фірми «Арком» Костянтин Янкулеску, маючи на увазі міську руїну, замість якої зводять сучасні поліклініку і стаціонар.— Якщо ми не збудуємо, ніхто вже не добудує.

І дійсно не добудують, бо проектна документація на зведені іноземцями коробки будинків на 14,5 тисячі жителів, на весь соцкультпобут — дитсадки, школи, кінотеатр, лікарню — у них і в разі припинення будівництва поїде разом із ними. Хто їх буде перепроектовувати, як і незавершені промислові об'єкти? Ніхто. Хоч незавершеного не так уже й багато.

Ми з головою профкому будови Володимиром М'ячем та начальником технічного відділу Валерієм Стріхою пообходили всі об'єкти, побували на велетенському, понад тисячу гектарів, сховищі, спорудженому за сучасною технологією, де вже зібралося понад 2,5 мільйона кубометрів води, і майже скрізь чули: до пуску першого комплексу готові, майже готові, виконано 80 відсотків робіт. Готові стати до ладу ремонтно-механічна майстерня (по суті, цілий сучасний завод), дробильні та збагачувальна фабрики, корпус фільтрування зі складом готової продукції і багато іншого.

І те й інше було б завершене, якби іноземні партнери були впевнені, що ми не зробимо дурниці й не «прикриємо» будівництва. Німці, наприклад, свої об'єкти планують завершити вже цього року, а от устаткування до вже готового корпусу інформаційно - обчислювального центру фірма «Сіменс» постачати не поспішає: хтозна, чи будуть платити?

До речі, про обладнання та устаткування. Його вже виготовлено, привезено і встановлено на різних об'єктах від 80 до 95 відсотків. Найсучаснішого, унікального, виготовленого тільки для цього гірничо-збагачувального комбінату. Його вже не використаєш, не перепрофілюєш для олійниці або крупорушки чи навіть для споріднених підприємств. Воно для КГЗКОРу і більш ні для кого. А що робити з тими механізмами й конструкціями вартістю 350 мільйонів карбованців, що лежать нині на складі? Тими, що виготовлені і їх уже доправляють в Долинську або продовжують виготовляти на заводах Німеччини, Румунії, Чехо-Словаччини, держав СНД?

І ще одне, на що вказав заступник генерального директора будови по роботі з іноземними спеціалістами та з питань економіки Олександр Степанов. Крім тих тисяч людей, які працюють за контрактами з інофірмами, в Долинській вдвічі більше зайнято на заводах, що виготовляють устаткування на зарубіжні країни. Після припинення будівництва вони відразу втратять роботу. А наскільки збільшиться безробітних в Україні, коли комбінат скасує замовлення та не розрахується із заводами-постачальниками? Це тільки поглибить загальне падіння виробництва й економічну кризу, посилить соціальну напруженість. А добудований комбінат дав би 10 тисяч нових робочих місць, дав би змогу налагодити, крім основної продукції, виробництво пористого бетону, гранітної плитки та інших таких потрібних нашій будівельній індустрії матеріалів.

Та й для держав-учасниць була б продукція для розрахунків із ними. Інакше вони, за підрахунками спеціалістів комбінату, мають право пред'явити Україні претензії за вкладені капітали й виконану роботу на суму 3,6 мільярда карбованців.

Нове підприємство розвантажило б гірничо-збагачувальні комбінати Кривого Рога. Устаткування там давно технічно й морально застаріле, навіть фізично зношене, потребує значних капітальних вкладень на реконструкцію. А тут усе найновіше, передова технологія, яка дає змогу в недалекому майбутньому налагодити виробництво продукції світового рівня й торгувати нею з неабиякою вигодою. То що ж краще: латати старе чи пустити в дію нове, майже готове?

Треба подумати й про міжнародний авторитет України. Хто захоче в майбутньому мати справу з людьми, які, замість очевидної користі для себе, легко розкидаються мільярдними сумами, порушують укладені угоди, нехтуючи при цьому інтереси партнерів і свої власні?

Микола ВОЛОК,
власний кореспондент «Голосу України».
Долинська
Кіровоградської області.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 16 червня 1992 р., № 332 Київ

Про вдосконалення грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Військовим комісаріатам за місцем проживання військовослужбовців, звільнених з дійсної військової строкової служби, які до призову працювали на підприємствах, в установах і організаціях незалежно від форм власності і господарювання, виплачувати одноразову матеріальну допомогу в розмірі середньої місячної заробітної плати, яку вони одержували до призову, але не менше мінімальної заробітної плати, передбаченої законодавством України на день їх звільнення з військової служби.

2. Виплачувати особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби при переїзді на нове місце служби підйомні у розмірі місячного грошового забезпечення і на кожного члена сім'ї — 50 процентів від місячного грошового забезпечення, що отримує військовослужбовець. Вказаним військовослужбовцям добові виплачуються в установлених розмірах.

3. Установити польові виплати військовослужбовцям, крім військовослужбовців строкової служби, за кожну добу перебування за межами постійного розташування військових частин у розмірі 50 процентів від норми добових.

4. Військовим формуванням надавати сім'ям і батькам військовослужбовців, які загинули (померли) в період проходження військової служби, допомогу в проведенні похорон і компенсувати матеріальні витрати на ритуальні послуги та спорудження пам'ятників у розмірі 18 мінімальних заробітних плат.

5. Виплатити одноразову грошову компенсацію батькам і неповнолітнім (за станом на 1 січня 1992 р.) дітям військовослужбовців, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження служби починаючи з 1945 року (крім військовослужбовців, які загинули чи померли або пропали безвісти під час Великої Вітчизняної війни) по 31 грудня 1990 р. (до введення державного обов'язкового особистого страхування військовослужбовців) у розмірі 100-кратної мінімальної заробітної плати на час виплати компенсації.

Підставою для виплати грошової компенсації є документ, що стверджує факт загибелі (смерті) військовослужбовця під час проходження військової служби. У разі відсутності такого документа військовий комісаріат вживає заходів щодо розшуку відомостей для підтвердження факту смерті військовослужбовця під час проходження військової служби.

Виплату грошової компенсації розпочати з 1 липня 1992 року.

Провести у 1992 році виплату грошової компенсації батькам і неповнолітнім дітям військовослужбовців, які загинули (померли) в період 1945—1979 років; в 1993 році — батькам і неповнолітнім дітям військовослужбовців, які загинули в 1980—1990 роках.

Виплата грошової компенсації провадиться військовими комісаріатами рівними частками за місцем проживання батьків і неповнолітніх дітей загиблого (померлого) військовослужбовця.

Грошова компенсація не сплачується батькам і неповнолітнім дітям військовослужбовців, загиблих (померлих) внаслідок вчинення ними злочину під час проходження військової служби.

6. Абзац п'ятий пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 31 березня 1992 р., № 161 «Про грошове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України» викласти в такій редакції:

«військовослужбовцям, звільненим з дійсної військової строкової служби, грошову допомогу в розмірі двох мінімальних заробітних плат, а зазначеним особам із числа дітей-сиріт і дітей, які залишилися без опіки батьків,— трьох мінімальних заробітних плат».

7. Дія цієї постанови поширюється на військовослужбовців Прикордонних військ і Національної гвардії України, військ цивільної оборони, інших військових формувань, що створюються Верховною Радою України, а також військовослужбовців, які проходять військову службу в міністерствах, відомствах, організаціях і установах України.

Перший віце-прем'єр-міністр України К. МАСИК.

Міністр Кабінету Міністрів України В. ПЄХОТА.

З пошти

НЕВЖЕ НЕОБХІДНО ВТРУЧАННЯ ПРЕЗИДЕНТА?

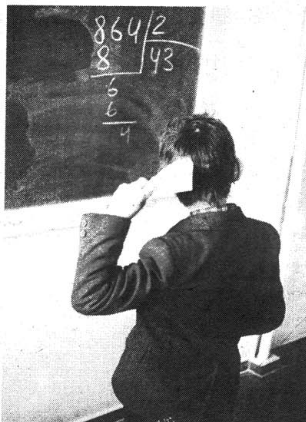
У 16-му відділенні зв'язку Харкова я передплатив «Голос України» до кінця року. Це було 20 лютого. А через місяць мені запропонували повернути гроші, мотивуючи це тим, що редакція відмовляється приймати замовлення на передплату.

Свого часу ми з дружиною вирішили передплатити «Голос України», бо це газета Верховної Ради. Ми хочемо читати нашу українську офіційну газету, а нам цього не дозволяють. Невже для того, щоб навести в передплаті належний порядок, потрібно писати Президенту України чи Голові Верховної Ради?

Михайло ГАБЕР.
Харків.

ВИБІР

Нещодавно редакція «Голосу України» та Український науково-дослідний інститут педагогіки провели спільне опитування старшокласників та учнів ПТУ республіки з метою з'ясувати головні цінності, якими визначається їх професійний вибір. Запитання ставилися так, щоб визначити омріяний фах кожного і його реальний вибір. Все робилося з урахуванням сукупності життєвих обставин особистості. Це дало можливість виявити наявність гострого конфлікту в системі життєвих цінностей і спрямувань підростаючого покоління, болісного самоозщеплення в його суспільній самосвідомості. Разом з тим було досліджено основні тенденції і спрогнозовано найважливіші наслідки розвитку цих явищ.

На запитання «Ким би ти хотів бути, якби це залежало тільки від твого бажання?» і «Ким ти збираєшся стати, зважаючи на реальні життєві обставини?» відповіді розподілилися так (у процентах):

мати власну справу — 17,9 і 5,8; вчителем — 9,25 і 17,0; спортсменом, спортивним діячем — 8,2 і 0,1; журналістом — 5,0 і 0,1; торговим працівником — 5,7 і 8,3; мандрівником — 4,7 і 0,0; медичним працівником — 4,7 і 5,7; адвокатом — 4,0 і 0,1; співаком — 4,1 і 5,7; барменом — 2,3 і 3,1; слідчим — 1,6 і 0,0; менеджером — 1,6 і 0,1; інженером — 0,1 і 10,3; фермером — 0,1 і 3,2; робітником — 0,0 і 3,0.

Решта названих професій, серед яких були такі в минулому популярні, як авіатор, моряк, геолог та ін., привертають увагу дуже й дуже небагатьох опитаних.

Тож чи варто дивуватися, що від багатьох вчителів, лікарів, інженерів повтікали учні, хворі, підлеглі; що стати робітником означає життєву поразку (а це доля більшості), а сяке-таке місце в торговельних рядах приваблює більше, ніж мрії про море, небо, таїнства й зірки. Уроки суспільства, де не майстерність і працелюбність, а тільки місце в номенклатурі, доступ до клавіш розподілу благ визначали гідність людини, не минулися дарма.

Але що ж є в житті такого, заради чого варто долати труднощі і зазнавати втрат, миритися з дійсністю й характерами інших людей? На думку підлітків, це: досягнення мети — 23,2; повага людей — 16,0; кохання — 12,8; особиста незалежність — 13,6. Кар'єра, любов рідних, багатство і діти є визначальними цінностями для кожного десятого з опитаних. Прагнення до самоповаги, слави, влади є такими для 1,5—1,0 опитаних.

На запитання «Чому ви мрієте про даний фах?» і «Чим зумовлений ваш реальний вибір?» відповіді були такими (у процентах): улюблена справа — 27,0 і 17,3; високі заробітки — 15 і 13,5; можливість бути корисним людям — 16,8 і 27,1; незалежним — 14,4 і 9,8; шанованість — 7,2 і 9,8; можливість всебічного розвитку особистості — 7,2 і 6,8.

Можливість мати багато вільного часу, зажити слави, отримати владу приваблюють від 4,2 до 1,0 проценту опитаних.

Серед перешкод, які постають на шляху до омріяної і до реально обраної професії, опитувані називали (у процентах):

сумніви у власних здібностях — 27,0 і 20,9; незнання шляхів оволодіння професією — 20,7 і 11,2; обмежені можливості батьківської допомоги — 20,5 і 13,6; несправедливість при доборі кандидатів — 21,0 і 24,0; чиєсь несхвальне ставлення до вибору — 12,5 і 6,7; опір «професійної мафії» — 9,3 і 14,0; інше — 4,0 і 14,5.

Аналіз відповідей на запитання дав підстави для висновку про значну «збаламученість» свідомості та ціннісних орієнтацій молоді в питанні про вибір фаху як основи життєвого шляху.

Для з'ясування загального рівня претензій опитуваних ставилось запитання: «Чи хотів би ти стати Президентом республіки?» «Так» відповіли 19,3 %, «ні» 80,7 %.

Загальні висновки опитування (підкреслюємо їх попередній характер) такі:

1. Основною серед ціннісних орієнтацій молоді на рівні усвідомлюваних мотивів є соціальна та альтруїстична спрямованість. Поруч з цим — прагматичні й егоїстичні мотиви, які, щоправда, на рівні вербальної поведінки ще не знаходять такого ж безпосереднього вираження, як перші.

2. Бажання багатьох опитаних мати «власне діло» свідчить про рушійні чинники зазначених трансформацій у споживацько-мотиваційній сфері молоді. Є всі підстави думати, що у певної частини юнаків і дівчат цей процес набуде кримінального характеру.

3. Наявність значного розриву між бажаним і реально здійснюваним вибором професії свідчить про високий ступінь прихованої конфліктності між молоддю і суспільством. Це може призвести до виникнення потужного деструктивного молодіжного руху. Одним із засобів зробити цей рух конструктивним уже з самих витоків можна назвати введення у шкільні програми предметів про основи самостійної підприємницької діяльності.

4. Виявлена дослідженням «збаламученість» молодіжної свідомості набагато перевищує природні девіації, що пояснюються незрілістю, віковою нестійкістю, а особливо неадекватною самооцінкою, недосвідченістю цієї вікової групи.

Очевидно, дається взнаки процес стрімкого зламу (руйнування, по суті, катастрофи) офіційної концепції суспільного та особистого життя, переосмислення його цілей, змісту і виправданості форм. Такий процес призводить до особистісної і соціальної дезорієнтації, появи тенденцій до нігілізму, невмотивованості поведінки тощо.

Названі умови вимагають якнайшвидшого формування загальноприйнятого розуміння історії і майбуття нації, тобто потрібно поставити всі крапки над «і». Не кажучи вже про реальну допомогу тим, хто тільки но вступає в життя. В противному разі ми можемо не просто «втратити» декілька поколінь молоді, а набути в їх особі справжнього супротивника, здатного до сліпого руйнування і саморуйнування. Красномовний напис на одній з анкет: «Боже, як я ненавиджу цю країну!» — не залишає місця для ілюзій щодо цього.

М. ТИМЕНКО,
завідуючий лабораторією трудового виховання і професійної орієнтації НДІ педагогіки України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,

Н. ЛАВРИЧЕНКО,
аспірант НДІ педагогіки України.

ІНТРИГАНИ

З пошти

Засоби масової інформації, в основному зарубіжні, російські також, рознесли новину: на Сході України створено організацію «Возрождение Донбасса». Першим про це сповістило російське телебачення. З його допомогою, очевидно, й створено новоспеченого «рятівника» Донецького басейну. Підхопила цю звістку й російська редакція радіостанції «Свобода». Отже, з усього видно — організатори працюють у парі.

Україна з усіх сил тримається, щоб на її території не було міжнаціональних конфліктів. І їй це, слава Богу, поки що вдається. Хоч цькують з усіх боків, починаючи з Москви. Дісталися вже кордонів України, палає вогонь у Придністров'ї. Хто сьогодні підтримує «загальнолюдські права» розкольників у Молдові? Російські засоби масової інформації, донські козаки, російські військові. І російська редакція радіо «Свобода».

Світ цього не помічає, не помічає прямого втручання у внутрішні справи суверенної держави, бо комусь же потрібна оця дестабілізація в колишньому Союзі. Комусь треба, щоб оці держави не могли самі вирватися з економічних та політичних лабет. А словесна еквілібристика із загальнолюдськими правами, особливо стосовно України, це, на моє глибоке переконання, вигадка когось із пропагандистів. До цієї еквілібристики й підв'язали «Возрождение Донбасса», як підв'язують «Новоросію», Крим, Чорноморський флот і т. ін. Це ще одна заготовка сьогоднішніх російських політиканів, з допомогою якої можна дестабілізувати політико-економічну ситуацію в Україні. А все для того, щоб не дати незалежній державі стати справді незалежною.

«Возрождение Донбасса» — це мертвонароджена організація. Росія за століття висмоктала донецьке вугілля як лимон. Тепер же ладна в особі тамтешніх інтриганів та спекулянтів нервувати український народ та його уряд. Але чи піде це в кінцевому підсумку на користь Росії? Адже в такий спосіб вона може втратити свого найвірнішого сусіда і партнера. Неминучий розпад імперії триває, а віками не Росія годувала Україну, а навпаки...

Іван ШИШОВ.

Москва.

Сьогодні ми розпочинаємо нове опитування, яке здійснюватимемо разом із фахівцями Центру соціологічних досліджень Київського університету. Запрошуємо взяти в ньому участь всіх, хто хотів би пов'язати свою долю з новим українським селом.

Уважно прочитавши запитання, напишіть відповіді на них.

1. Ваші вік, стать, освіта

2. Де ви народилися (в місті, смт, у селі)

3. Де ви мешкаєте тепер (в місті, смт, у селі)

4. Назвіть членів вашої сім'ї та професії, які вони мають: ви ; дружина (чоловік) ;

5. Що підштовхує вас до роздумів про переїзд у село (в інше село)...

6. Чим ви хотіли б займатися у селі

7. У село якої області ви хотіли б переїхати

8. Наскільки визрів ваш задум щодо переїзду в село:

а) переїду обов'язково;

б) ще маю деякі сумніви;

в) іноді мрію про це;

г) інше (напишіть)

9. За яких умов ваше рішення могло б стати остаточним

10. І, нарешті, якщо бажаєте, напишіть свою адресу, щоб ми могли продовжити спілкування, а зацікавлені організації — звернутися до вас із перспективними пропозиціями, гарантувавши пільги і права, які передбачено законом для переселенців у села з недостатніми трудовими ресурсами.

Щиро дякуємо за участь у дослідженні.

Реалії

ПЛАТЯТЬ І НЕ ПЛАЧУТЬ

Віднедавна біля однієї з житомирських церков з'явилися хлопчаки-жебраки. Наповнені невимовним сумом дитячі очі не можуть не викликати співчуття у парафіян. Втім, юні жебраки — звичайні хлопці, у більшості з них є батьки. Просто вони таким чином заробляють собі на морозиво та інші, недешеві тепер, дрібнички. У вихідні й святкові дні заробіток виходить непоганий. Але всю милостиню здають старшому «групи». Той відраховує кожному «процент», а решту несе до копилки, встановленої в церкві. Однак, хлопці знають, що кидає він туди лише декілька монет, а основну суму здає якомусь циганові (кличка Зуб). Хлопчакам залишається 50—100 купонів щодня, теж непогано.

З'явився серед малолітніх Житомира й інший спосіб заробітку. Називається він «розповісти дядям казку». Для цього треба завчити кілька еротичних історій або анекдотів, дістати ляльку і знайти публіку, бажано п'яну. Розповідь ілюструється за допомогою ляльки. Діди — платять. І не плачуть.

В'ячеслав ШМЕЛЬОВ.
Інформагенція «Вісник».

Житомир.

Фотоконкурс

Ох і смачна полуниця.

Фото В'ячеслава ПУШКАРЬОВА.

ПЕРЕДІЛУ НЕ БУДЕ. ПОКИ ЩО...

● *Достовірно*

Земля, на якій стоїть Київ, чи не найбільше його багатство і джерело прибутків. Зараз це головна притягальна сила для тих, хто хоче започаткувати тут свою справу.

Але, як з'ясувалося, у столиці не існує правових механізмів землевідведення і землекористування, формування орендної плати, викупних цін.

Тому державна адміністрація поки що накладає вето на будь-які операції з землею до того часу, поки не буде проведена паспортизація землекористувачів, на основі якої будуть видані державні акти на право користування землею. Вона має бути здійснена до кінця року.

● Процес пішов

ЯКЩО НЕ КОЖНІЙ СІМ'Ї, ТО БАГАТЬОМ

Коронним номером програми екс-президента колишнього СРСР була обіцянка поселити кожну сім'ю в окрему квартиру до 2000 року. Останні три роки обсяги житлового будівництва в Києві неухильно зменшувалися.

І от, здається, замаячило світло в кінці тунелю: цього року житла в столиці збудовано на 24 відсотки більше, ніж за цей час торік. Його має бути споруджено 1 мільйон 100 тисяч квадратних метрів та ще 50 тисяч квадратних метрів буде здано з реконструкції і капітального ремонту.

Удвоє більше, ніж торік, буде збудовано шкіл і дошкільних закладів, у півтора раза — поліклінік, в 4,2 раза — лікарень за кількістю ліжок.

● *Реалії*

ОСТАННЄ ПРИСТАНОВИСЬКО

За розпорядженням Представника Президента України в Києві Івана Салія створено робочу групу, яка має вирішити долю спецпоховання поблизу села Білогородки Києво-Святошинського району. Вона повинна визначити статус території, що до цього часу входила до складу Київської області. За даними УВС Київської області з початку 60-х років до 1989 року тут ховали страчених за рішенням суду кримінальних злочинців.

В той же час, за неперевіреними даними, після другої світової війни на цьому місці здійснювалися поховання репресованих сталінським режимом.

Це, з дозволу сказати кладовище, являє собою звалище, що заросло бур'яном, де знайшли своє останнє пристановисько кати і жертви, невинно убієнні і ті, хто вбивав...

Як повідомив керівник робочої комісії, голова департаменту захисту Конституції та прав людини міської адміністрації Валерій Лукомський, прокуратура України і Києва проводить розслідування. Результати визначать подальшу долю спецпоховання.

● *Для тих, хто має гроші*

НА АУКЦІОН — ДОВГОБУДИ

Здається, міська казна серйозно спустошена, бо вирішено припинити спорудження ряду важливих об'єктів з тим, щоб після затвердження Київрадою програми приватизації виставити їх на аукціонний продаж.

Отже, усі, хто має гроші, можуть вибирати. Це — універмаги у Ленінградському районі та «Троєщині», культурний центр з кінозалами на житловому масиві Виноградар, торговий центр «Оболонь», адміністративний корпус «Міськсистемотехніка», лазня на вулиці Пушкінській.

● *Це ж треба!*

УСІ — НА ТАКСІ

Вам доводилося діставатися до Києва з аеропорту Бориспіль автобусом-експресом «Політ»? Тож знайте, що відтепер він — маршрутне таксі. Щось змінилося? Зникли черги при посадках, у салонах з'явилися суперкрісла, кондиціонери чи телевізори? Чи автобус підвозить пасажира прямісінько до під'їзду? На жаль, ні. Ті ж черги, ті ж п'ять зупинок на шляху, той же час проїзду. Причина одна — відібрати пільгу у ліквідаторів аварії на ЧАЕС. Увечері 10 червня я, приміром, спостерігав за тим, як водій автобусу 67—13 КХР разом з кондуктором не пускали одного з них до салону. Причому обидві сторони посилалися на один і той же пункт Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи». Тут, зокрема, є такі рядки: «Безплатне користування всіма видами міського і приміського транспорту (крім таксі) та автомобільним транспортом загального користування на території республіки для учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС 1986—1987 років». Тепер, гадаю, зрозуміло, чому керівники Бориспільського АТП-13212 вдалися до такого трюку.

Але ж у законі йдеться тільки про таксомотори — легкові автомобілі «Волга». Цікаво, як скоро ми побачимо в нашому місті «трамваї-таксі», «тролейбуси-таксі», а за його межами — «електрички-таксі»?

Валентин ТИЩЕНКО.

● *До витоків*

ЦЕРКВА АДВЕНТИСТІВ СЬОМОГО ДНЯ

При словах «церква», «храм» ми уявляємо ікони, свічки, гаптовані ризи священиків, золоте начиння. А тепер уявіть собі храм без усього цього. Це й буде церква адвентистів сьомого дня, тобто тих, «хто чекає восьмого дня», другого пришестя Ісуса Христа. Розташована вона по вулиці Ямській, 70, в невеличкому старовинному будинку. Оскільки парафія зростає з кожним днем і всі не вміщаються у молитовному залі, то церква орендує приміщення на Лівобережжі по вулиці Кіото, 19, актовий зал торгово-економічного інституту, а також актовий зал Будинку архітекторів. Відправи адвентисти роблять по суботах.

Тут відмовилися від християнських ритуалів, молитви промовляються довільно, від серця. Хто як уміє. Є хвилина «тихої молитви», коли кожен у собі звертається до Бога. Але є служіння хору, що виконує здебільшого псалми Давида. Молодий пастор Юрій Кузьменко звертається до зібрання з проповіддю-настановою. Та й уся служба навчає втілити ідеал Ісуса Христа в життя. Адвентисти сьомого дня визнають водне хрещення, для чого два-три місяці готують бажаючих прийняти хрещення у Біблійній суботній школі. Щосуботи о 13.00 церква чекає бажаючих вивчати Біблію — книгу всіх часів і народів.

● *Весняний призов*

ХАЙ ДОСЛУЖАТЬ... ДЕПУТАТИ

Катастрофічним було визнано стан з весняним призовом до Української національної армії на нараді працівників військкоматів і органів внутрішніх справ в державній адміністрації Києва. Надії політичних партій і рухів на хвилю патріотизму у зв'язку зі створенням власної армії, вважають вони, не виправдалися: більшість юнаків ухиляються від виконання священного обов'язку. Наприклад, тільки в Жовтневому районі міста на збірний пункт не прийшли 800 призовників. Загальну кількість тих, хто не з'явився, військові не називають, посилаючись на таємницю.

Притягти до відповідальності тих, хто ухиляється від служби, виявляється, майже неможливо. Адже українське законодавство про службу в армії надзвичайно суперечливе. Заарештовано лише одного призовника, який ухилявся від служби. І то тільки тому, що останній написав заяву, у якій «посилає» тих, до кого звертається, далеко за межі України. Найцікавіше, що навіть його навряд чи вдасться осудити, бо адвокати без особливих труднощів знайдуть нішу в законодавстві, куди можна заховати свого підзахисного.

Спересердя працівники військкоматів запропонували відслужити строк... депутатам, які прийняли недосконалий закон.

А поки що вжито такого заходу: ВВІРам відправлено списки призовників, щоб не дати їм можливості виїхати за кордон.

І ще: військові слізно просили держадміністрацію фінансувати... поштові відправлення з повістками, бо коштів на цю операцію у них немає.

А може, вся біда в тому, що хтось не одержав повістки?..

● *Тільки факт*

НЕ ПОСКУПИЛИСЯ

На реалізацію заходів, закладених в природоохоронних програмах, місто виділило майже п'ять мільярдів карбованців (ціни не індексовані).

● *Цікаво*

І один з Кот-д'Івуар...

Департамент зовнішніх зв'язків Київської міської державної адміністрації подав статистичні зведення про чисельність і склад іноземних громадян, які мешкають в Києві. Всього тимчасовими мешканцями столиці є 7655 громадян з 116 країн світу.

Найбільше прибулих з арабських країн — 2351 чоловік, з них 1927 навчаються в закладах Міністерства освіти України. На другому місці — країни Азії, звідки прибули 2085 чоловік (1719 навчаються).

Навчаються в Києві — по одному громадянину з Південно-Африканської Республіки, з Австралії, Кот-д'Івуару, Лесото, Сейшельських островів, Гренади, Уругваю, Тринідаду й Тобаго, Аргентини.

Найбільше «землядство» в Києві — афганське. У нас перебуває 566 громадян Афганістану, з яких 429 навчаються.

● *І все це — ми*

НЕ СКЛАДНО, ЯКЩО ВМІЄШ

Така собі невеличка комерційна виставка у приміщенні колишнього арсенальського музею: десять приватних угорських фірм привезли свої вироби, технології, пропозиції. Звичайно ж, не для цікавих з вулиці, а для людей заінтересованих.

Для цього попередньо домовились з київською фірмою «Оптимум», яка й здійснила маркетинг. А якщо простіше, то з'ясувала, що і кому в Україні потрібно. Кому — переробний заводик, кому фабрику, а кому лише лінію по переробці молока, м'яса, фруктів чи овочів. І запросила потенційних партнерів до Києва.

Приїхали, познайомилися, подивилися на товар і вдарили по руках. Розрахунок? Виключно бартер, який влаштовує обидві сторони.

— Якщо урядові угоди не завжди спрацьовують,— говорить один з організаторів виставки, директор спільного підприємства «Інтерорт» Дьордь Принц,— то підприємці завжди зможуть домовитися. Ми ж пропонуємо контакт не лише з угорськими фірмами, а й з австрійськими, італійськими, німецькими, швейцарськими, бельгійськими. Я задоволений, бо укладено угоди, встановлено нові зв'язки.

— Ми теж у виграші,— додав директор фірми «Оптимум» Валерій Тварковський.— Представники 47 українських підприємств, кооперативів, центрів побували на виставці. Переважна більшість з них уклали угоди. Таке співробітництво триватиме — у вересні нова виставка.

Торговий радник Посольства Республіки Угорщина в Україні Тамаш Беркі теж оцінив виставку позитивно:

— Люди зустрічаються, на власні очі переконалися у перевагах товару, вигідності угоди, укладають її тут же, не користуючись послугами посередника,— що може бути привабливішим? Тому такі виставки і ефективні.

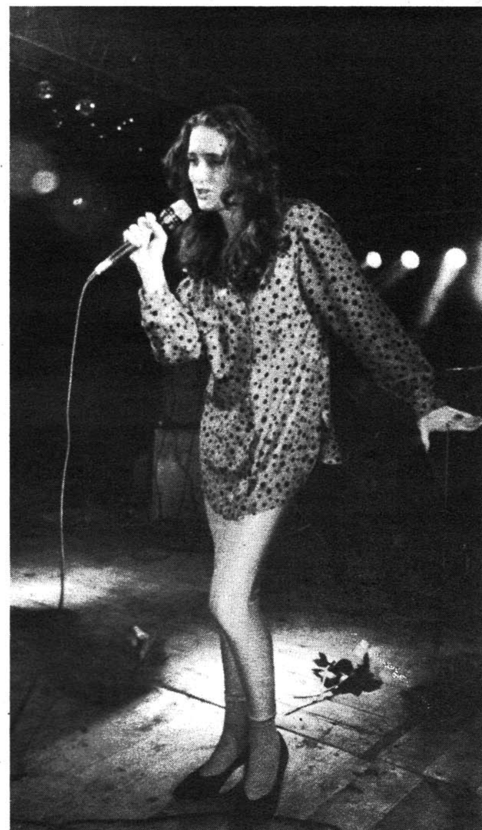
На знімках: у залі виставки; директор СП «Інтерорт» Дьордь Принц.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

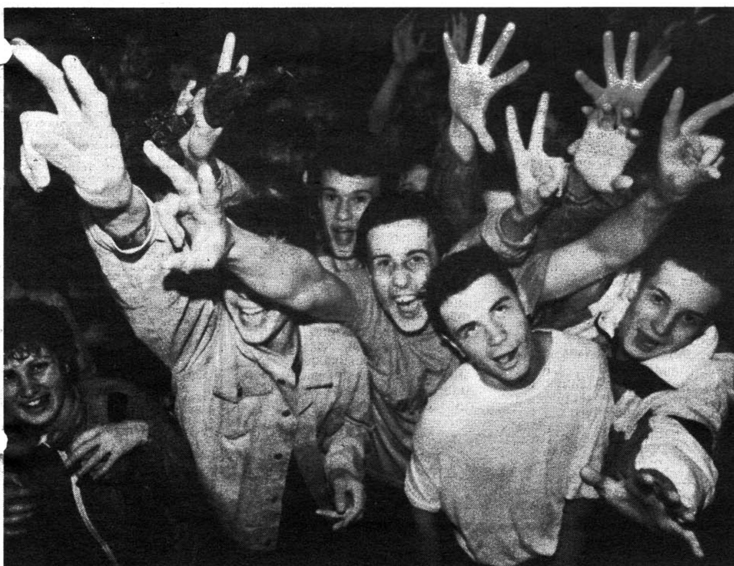

Сторінку підготувала власний кореспондент «Голосу України» по Києву і Київській області ВАЛЕНТИНА ПИСАНСЬКА. Телефон корпункту: 228-33-24.

ЦЕЙ ДОЩ — НАДОВГО?

У Бородянці Київської області був зорепад.

Ірина Сказіна, Ірина Шведова, Андрій Миколайчук, Олександр Тищенко, Ірина Грей, Любов та Віктор Анисимови, Христина Галич, Костя Кіт, Ірина Білик та гурт «Цей дощ надовго», знамениті хард-рокові команди «Ю-Джі», «Форте», реп-група «Ем Сі Макс та свіжі фрукти», театр-студія «Жарт» — переможці київського фестивалю «УРА» — усі ці зірки протягом чотирьох годин падали на Бородянку.

Це називалося — «Муз-Еко-92», або пісенний марафон переможців.

Глядачам сподобалося (а чом би й ні, коли самих тільки Ірин тут — самі подивіться, скільки...).

Новій владі, зокрема — представникові Президента по Київській області — теж, судячи з усього, сподобалось.

Ну, хоч би й тим, що це — не обридлі всім нам політичні мітинги та демонстрації.

Микола Краснитський, безпосередній організатор «Муз-Еко-92», вважає: сьогодні таки існує неабиякий інтерес до сучасної української пісні. Крім того, здається, біля керма влади стоять люди, котрі цікавляться не лише фізичним, а й духовним здоров'ям особистості. «Не побоюсь цього слова, — каже Микола, — це означає, що біля керма стоять особистості...».

А інакше — чим пояснити, що навіть злива не розігнала ні глядачів, ні виконавців?

Костянтин КРОТ.
Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

Експрес-новини

В Оттаві з дводенним візитом перебував Президент Росії Єльцин. Під час зустрічей з канадськими керівниками обговорювалися питання загальної політики, торгівлі і збільшення закупівлі Росією канадського зерна. Єльцин виступив на спільному засіданні палат канадського парламенту. Сьогодні він прибув до Монреаля і зустрівся з прем'єр-міністром Квебека. Очікується, що Канада і Росія підпишуть угоду про політичні відносини, торгівлю, співробітництво у сфері сільського господарства і кооперацію робіт у Арктиці.

* * *

Генеральний секретар ООН Галі представив на розгляд Ради Безпеки пропозиції про швидке розгортання збройних формувань Об'єднаних Націй, які також передбачають виділення сил для встановлення миру у гарячих точках. Можливість проведення військових операцій є важливим чинником дієздатності ООН як гаранта міжнародної безпеки, зазначив Галі, закликавши Раду Безпеки створити під своєю егідою армію, яка змогла б діяти на постійній основі. Такі війська могли б реагувати на можливу відкриту агресію в будь-якому регіоні.

* * *

Миротворчі сили ООН розпочали операції в аеропорту Сараєво. Майже 80 спостерігачів проводять інспекцію аеропорту з метою визначити час, коли його можна буде знову відкрити. Ван Хеккелік, держсекретар Західноєвропейського союзу, заявив, що цей союз готовий запропонувати свої військові кораблі для організації блокади нової Югославії і втілення в життя санкцій ООН. Таку акцію мають ухвалити міністри оборони і закордонних справ дев'яти держав — членів Західноєвропейського союзу під час своєї зустрічі у Бонні.

* * *

Нарада Комісії з тарифів і торгівлі розпочалася в Женеві. У центрі уваги уругвайський раунд переговорів з питань світової торгівлі і запитів країн Східної Європи і СНД щодо надання їм статусів спостерігача. Запити надіслали Естонія, Молдова, Туркменістан і Албанія. Переговори на уругвайському раунді зайшли в безвихідь через непорозуміння між США і Європейським співтовариством щодо субсидій на сільськогосподарські продукти.

На зв'язку Софія

ЯК РОСІЯ ПОЦУПИЛА У БОЛГАР СВЯТО

Кілька років тому в Русі я випадково став свідком «здивування» групи російських туристів: «Здесь же пишут нашими буквами!» — майже хором вигукнули вони. Дійсно, неонові реклами болгарських магазинів «Хляб», «Мемо», «Обувки», «Книжарница» здалися їм дуже знайомими і зрозумілими — літери ж не латинські, а рідні. Але в їхню логіку якось не вписувалося, що абетка слов'янських просвітителів Кирила та Мефодія прийшла до Росії з Болгарії, хоча країни й дружньої, але все ж не складової частини «єдиної і неподільної».

«И ний сме дали нещо на света». Цей вислів патріарха болгарської літератури Івана Вазова на українську мову перекладається так: «І ми дали щось світові». Великий письменник і поет мав на увазі насамперед кирилицю — слов'янську азбуку, якою зараз пишуть і болгари, і серби, і українці, і білоруси, і росіяни, і багато інших народів.

У середині IX століття учні Кирила та Мефодія — Клімент, Наум й Ангеларій прибули до Болгарії, де князь Борис і створив для них умови для пропагування слов'янської азбуки. Вони організували дві відомі літературні школи — Охрідську і Преславську. Болгарія з часом перетворилася в центр середньовічної слов'янської культури. І вже звідти справа Кирила та Мефодія, канонізованих як святих, поширилася на північ. Про це у Болгарії знають навіть дошкільнята.

Болгари вважають, що культура Кирила і Мефодія та їхніх учнів поряд з християнством допомогла народові зберегти себе як націю протягом 500 років османської неволі. Тому свято 24 травня, свято слов'янських просвітителів та писемності, — це майже національне свято Болгарії. Вперше воно широко відзначалося ще за часів турецького ярма — у 1851 році. На відміну від Росії, яка лишень кілька років тому згадала про великих братів. Тож можна зрозуміти реакцію болгар, коли вони дізналися, що Москва збирається без них широко відсвяткувати день 24 травня. У своєму листі до колишнього мера Москви Гаврила Попова мер Софії написав: «Росія ігнорує роль болгарських літературних шкіл і болгарської церкви у створенні і розповсюдженні слов'янської писемності». Усі тутешні газети, радіо, телебачення стверджували одне: «У нас вкрали свято». Ось лишень кілька рядків із статті «Росія повинна бути вдячною нашій Батьківщині», що її надрукувала газета «Демократія»: «Ще рік-два тому ми жили з почуттям, що ніхто не заперечує нашого внеску в розповсюдженні слов'янської азбуки в Європі. Однак нині з'ясувалося, що частина російської інтелігенції дотримується іншої точки зору: мовляв, не Болгарія, а Росія є вітчизною абетки. Бо саме російською мовою користуються більше, ніж будь-якою іншою». Ось так! Щоб якось згладити ситуацію, у російському посольстві сказали, що це... непорозуміння. Проте офіційна делегація Болгарії до Москви не поїхала. Та й символічний вогонь, маршрут якого пролягав, за задумом московських організаторів, через слов'янські держави, Болгарію або ж обминув, або ж ображені болгари не надали цій акції ніякого значення. В усякому разі, преса про цю подію мовчала. З упевненістю можна сказати, що через Преслав — древню болгарську столицю, звідкіля перекладені на кирилицю релігійні книги відправлялися в Русь, — вогонь не проходив.

«Крокуй, народе мій відроджений», — це рядки пісні, яка вже майже сто років звучить 24 травня у всіх містах та селах Болгарії. Звучали вони й цього року, хоча, як мені здалося, настрій у людей був не такий, як раніше.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

І НЕ СПИТАЮТЬ, ЯК ЗВАЛИ...

Реалії

Одним з найхарактерніших наслідків приватизації у Вірменії є зростання організованої злочинності. Тепер у Єревані приватизовувані об'єкти (в основному торгові та громадського харчування) стали яблуком незгоди для різноманітних злочинних кланів.

Намагаючись встановити за собою певну сферу впливу, вони розв'язали справжню війну. «Сім'ям» не бракує зброї, причому не лише вогнепальної. У місті регулярно висаджують у повітря магазини, кафе, ресторани. На жаль, угруповання, що воюють, не обмежуються тільки псуванням майна один одного. Конкуренція у сфері приватизації переростає у вендету. Так, нещодавно на одній з найлюдніших вулиць Єревана серед білого дня в годину «пік» сталося вбивство. Людину було розстріляно впритул з автомата в її машині, що стояла біля світлофору. На щастя, ніхто з перехожих не постраждав. Проте, бувають випадки, коли від автоматної черги гинуть ні в чому не винні люди. Кількість вбивств у місті за місяць досягла 25.

Правоохоронні органи розгорнули непримиренну боротьбу зі злочинними елементами. Місто патрулюють посилені наряди МВС. До їх обов'язків входить обшук машин з метою вилучення зброї. На жаль, поки що бажаних результатів ці заходи не дали: вилучено лише її незначну кількість.

А нещодавно масла у вогонь підлив випадок, який ускладнив і без того непросту ситуацію у вірменській столиці. Три випускники середньої школи, на батьківській машині одного з них, не підкорилися вимозі патруля зупинитися. Після тривалого переслідування працівники МВС застосували зброю. Двоє юнаків убито, одного — поранено.

В Єревані відбулися мітинги-протести проти дій працівників МВС, які розстріляли випускників. Втім, думка громадськості розділилася. Одні вважають, що юнаки порушили закон, а інші називають їх невинними жертвами.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Єреван.

Власкори повідомляють

Баку

ЗА ЗАКОНАМИ ДЕМОКРАТІЇ

Під час зустрічі з главою азербайджанського парламенту Ісою Гамбаровим Тимчасовий Повірений у справах Сполучених Штатів в Азербайджані Річард Майлс сказав, що республіка може пишатися проведенням недавніх президентських виборів. У ході передвиборної кампанії і під час голосування, на думку Майлса, були створені всі умови для вільного волевиявлення громадян і не допущено будь-яких правових порушень. Спостерігачі із США, в тому числі і працівники американського посольства в Баку, додав дипломат, переконалися в демократичності проведення виборів.

Ровшан АЛІЄВ.

Бішкек

ДОВЕЛОСЯ ВІДСТУПИТИ...

Невдалою виявилася спроба продажу Киргизстаном урану за кордон. Більше року уряд країни шукав канали збуту ходового товару. Нарешті одна з фірм прийняла пропозицію Киргизстану. Але з протестом відразу виступила Асоціація виробників урану США, звинувативши республіку (серед деяких інших країн СНД) у експорті цієї продукції за демпінговими цінами. Вступати в конфлікт з супердержавою середньоазіатській республіці резону не було. І тому довелося відступити...

Євген ДЕНИСЕНКО.

Фотофакт

Не виключено, що з часом на території СНД з'явиться держава, яка за своїм багатством і рівнем життя населення буде схожа на далекий Кувейт. Мовиться про Туркменистан, головне природне багатство якого — нафта й газ. Таку перспективу не виключають і найвищі посадові особи суверенної республіки. Зрозуміло, чому нинішнє туркменистанське керівництво вбачає у розвитку нафтодобувної промисловості одне з першочергових завдань для країни. У республіці бурхливо йде розробка старих і розвідка нових нафтогазових родовищ.

На знімку: бурильники Котур-Тепеського родовища проходять нові свердловини. Втім, до кувейтського благоденства ще бурити й бурити.

Фото Костянтина МУРАДОВА.

Коротко

● Закон «Про основи призову на військову службу» прийняв Міллі Меджліс (національний парламент) Азербайджану. Згідно з цим документом в азербайджанську армію призиватимуться юнаки, яким виповнилося 18 років, незалежно від національності. Звільнятимуться від призову лише ті, хто отримав військову підготовку в вузах або служив у Збройних Силах СРСР.

● Литві буде повернено частину архівів КДБ, які були вивезені з республіки. Про це повідомив голова урядової комісії щодо вирішення питання про передачу архівів Женяліс, провівши в Москві переговори з керівництвом Міністерства безпеки Росії.

● Майже в два мільярди карбованців уже теперішнього року обійшовся Молдові придністровський конфлікт. З них півтора мільярда — сума, яку бюджет Придністров'я не сплатив до молдовського бюджету. Крім того, економісти підрахували, що один день протистояння коштує сьогодні республіці півтора мільйона карбованців.

● Про нові призначення в російському Міністерстві оборони оголосив Президент Єльцин. Так першим заступником міністра оборони і начальником генерального штабу став генерал-полковник Дубінін, який до цього командував Північною групою військ. Заступниками міністра призначено ще трьох генералів: Миронова, Топорова й Кондратьєва.

● Серію з п'яти марок випустила Чеченська Республіка. На них зображені чеченський парламент, державний прапор, національні герої Мансур і Шаміль, а також нинішній Президент генерал Дудаєв.

● Визначилася доля військ колишньої Радянської Армії на території Туркменистану. Після переговорів Президента Ніязова з російським міністром оборони Грачовим досягнуто домовленості, що ці частини отримають статус національної туркменської армії. Однак з деякими застереженнями. Зокрема, Росія продовжуватиме їхнє фінансування, вона ж братиме участь спільно з туркменською стороною і в командуванні збройними силами республіки.

● 350 мінняльних контор діє нині в Ризі. За ринковим курсом тут можна обміняти карбованці на будь-яку валюту. В результаті латвійський бюджет вже отримав у вигляді податків з цього виду діяльності понад мільйон доларів.

Інформ-шоу

Двадцять років — «передовикові»

Два десятки років тюремного ув'язнення — такий підсумок «активної виробничої» діяльності Нго Тхань Мая, колишнього директора компанії по ремонту радіо- й телеустаткування в провінції Бенче (В'єтнам). Народний суд виніс вирок за умисно безвідповідальне ставлення до роботи: державі завдано великої матеріальної шкоди внаслідок укладення директором контрактів на купівлю партій товарів на суму близько 4 мільйонів доларів, що не могли принести підприємству ніякого прибутку. Його звинувачено також в одержанні хабарів від осіб, які порушували фінансову дисципліну.

Як ви почуваєтеся!

На це питання переважна більшість австрійців відповідають «добре» чи «чудово». Згідно з опублікованими тут даними опитування громадської думки близько 70 відсотків австрійських громадян вважають себе цілком здоровими й лише 30 відсотків скаржаться на хвороби й нездужання.

За останні 15 років, зазначають соціологи, сталося істотне зрушення в бік поліпшення суб'єктивної оцінки власного самопочуття населення альпійської республіки. Так, у 1976 році понад 40 відсотків австрійців вважали своє здоров'я «поганим». Цікаво, що в загальній масі опитаних жінки, особливо середнього і старшого віку, почуваються набагато гірше за чоловіків. Цей факт знаходить своє підтвердження і в статистичних даних про вживання медичних препаратів. Майже кожна четверта представниця слабкої статі регулярно звертається до медикаментів та інших лікарських засобів. Серед чоловіків цей показник становить лише 17 відсотків.

Ліс рубають — долар за тріску

У Шрі-Ланці встановлено жорстокіше покарання за вирубування лісу без офіційного дозволу. Віднині тому, хто порушив статтю закону, загрожує від 2 до 10 років ув'язнення, грошовий штраф від 100 тисяч до 500 тисяч ланкійських рупій (2,5 — 12,5 тисячі доларів), а також конфіскація знарядь злочину — автомашин для вивезення лісу, сокир, пил. Такі суворі заходи пояснюються катастрофічним становищем із зеленим покровом острова.

Прийшов, побачив... скинув ціни

Від початку 1990 року до Ізраїлю приїхали на постійне проживання більше тисячі стоматологів з колишнього СРСР, і нині місцеві дантисти скаржаться на брак пацієнтів. Згідно з результатами дослідження, проведеного міністерством охорони здоров'я, 80 відсотків зубних лікарів вважають, що до них звертається занадто мало пацієнтів. У середньому один лікар працює лише протягом 30 годин на тиждень, тоді як у США цей показник досягає 42 годин.

Автори дослідження прийшли до висновку, що регулярно до дантистів звертається лише кожен четвертий ізраїльтянин. Вони пояснюють це насамперед високою вартістю лікування. Проте тепер, в результаті напливу лікарів з колишнього СРСР, розцінки на медичні послуги почали падати.

Подія тижня: коментар спецкора міжнародного відділу

«...НЕ ШУКАЙТЕ, НЕ ПИТАЙТЕ ТОГО, ЩО НЕМАЄ...»

Подійовим, безумовно, можна назвати візит Президента України Л. Кравчука до Французької Республіки. Як відомо, там були підписані договір про дружбу та співробітництво між Україною і Францією та ціла низка важливих угод. 16 червня Єлісейський палац став свідком, зокрема, урочистої церемонії підписання Україною Паризької хартії для нової Європи. Що ж це за документ і що ми матимемо від нього?

Основні принципи хартії: право народів на самовизначення, додержання прав людини і прав меншин, охорона кордонів та внутрішня демократія. Реалізація цього положення, як і всіх пунктів Хельсінкського заключного акта та інших відповідних документів Наради з безпеки і співробітництва в Європі, є обов'язковою вимогою для вступу до Європейських співтовариств (ЄС), себто до Європейського економічного співтовариства, Європейського об'єднання вугілля і сталі та Європейського співтовариства по атомній енергії. Таким чином, підписання Паризької хартії треба вважати винятково важливим кроком до інтеграції України в європейські структури. Але, на жаль, сьогодні нас там не дуже чекають. Про це свідчить заява голови Комісії ЄС (керівного органу співтовариства) Делора, де він підкреслив, що «дванадцять» зобов'язані передусім завершити процес утворення політичного й валютно-економічного союзу ЄС. Не є реальним без цього думати сьогодні про невідкладне прийняття східноєвропейських держав до Співтовариства. Це й зрозуміло, адже ми маємо надто багато внутрішніх, як політичних, так і економічних проблем на відміну від майбутніх громадян «Великої Європи». Вони хочуть бачити в нас передусім рівноправного партнера, а не немовля, яке вимагає опікунства. Тут, звичайно, мало робити висновки, треба діяти. Час не чекає...

Біля дверей Співтовариства почала збиратися довга черга з різних країн. І, погодьтеся, що, наприклад, Швейцарія, як одна з них, має більше шансів за нас на пільги в цій черзі. Є серйозні підстави вважати, що на початку наступного століття кількість країн — членів ЄС подвоїться. Ще до вступу до Співтовариства кандидати будуть змушені відмовитися від традиційного розуміння національного суверенітету і прийняти загальні положення та цілі в такому вигляді, котрий ще кілька років тому важко було собі уявити. Треба буде розпрощатися не тільки з споконвічними символами — драхмою, лірою або карбованцем (з останнім затримки, гадаю, не буде), але й передати деякі прерогативи держави до загального казана — Європарламенту, Комісії ЄС. Подібне, здається, у нас колись було. Звідси й труднощі, й непорозуміння, що виникають на шляху до єдності. А в інших, наприклад, у Великобританії, де фунт стерлінгів — одвічний символ державності, або в Данії, де референдум взагалі відкинув Маастрихтську угоду про утворення політичного й валютно-фінансового союзу ЄС (що шокувало всю Європу), це чимось нагадує, пробачте за порівняння, коханців, котрі звикли жити поза шлюбом. Так деякі країни — члени ЄС, наближаючись до вівтаря, проявляють усе більше коливань. А інших зовсім не хвилює власна незалежність. У Сан-Маріно є марки, Лесото живе ковдрами, Монако ставить на казино...

Так що ж означає для нас «Велика Європа»? Марево? Думаю, не зовсім так. Спробуймо цього разу винести духовні, політичні та соціально-економічні уроки з минулого та, зваживши все, зробити висновок — куди йдемо. Сьогодні ЄС для нас міцний горішок, а завтра? Чомусь напрошується паралель між «Союзом непорушним»... «Співдружністю» незалежних...» та «Союзом дванадцяти»... Є багато чого спільного. А якщо придивитися уважніше, то можна помітити й розбіжності. Основи, фундаменти тут різні, підходи неоднакові. Європейський союз — справа добровільна, хоча й з жертвопринесенням деякої частини суверенітету на вівтар єдності. Але ж у нас, здається, те саме. Тільки чомусь не вживаємося з сусідами... може, не в той бік ідемо?

Артем ПРОХОРЕНКО.

Погляд

ЖІНКА В ОКУЛЯРАХ — ЦЕ ДВІ ЖІНКИ

Приміряти отаку нову оправу закортіло навіть чотириногому другові цієї дівчини.

Виставка останніх досягнень у галузі створення модних оптичних виробів, які прикрашають зовнішність, а тому й поліпшують настрій, відбулась у місті Кельні (ФРН). Експозиція сучасних моделей окулярів, розроблених спеціально для жінок, називалась «Оптика-92».

Фото ДПА — ІТАР — ТАРС.

Новий раунд переговорів

Ірак і ООН почали новий раунд переговорів про скасування ембарго на експорт нафти з Іраку. Основним питанням на триденних переговорах у Відні є пропозиція Ради Безпеки дозволити Іраку експортувати обмежену кількість нафти для покриття витрат на гуманітарну допомогу, репарацію Кувейту та інше.

Півлітра як символ незалежності

А чому б і ні!

Бути чи не бути власній лікеро-горілчаній індустрії на Памірі? Питання вирішилось позитивно з легкої руки трудівників радгоспу «Рушан» — вони розпочали будівництво цеху по випуску міцних напоїв, першого у великому регіоні, що займає майже половину Таджикистану.

Досі все, що випивалося під час застіль у гірських кишлаках, привозили сюди з долини. Та дедалі частішими стають перебої з поставками. То машина з цінним вантажем поверне «наліво», то немає тари, то селі розмиють єдину трасу, що з'єднує гірський край з долинними районами. Значно надійніша своя, рідна, яку можна робити прямо на місці. Щоправда, пшениці для цієї мети недостатньо (врожаї такі малі, що зерно міряють не мішками, а тюбетейками), зате вдосталь ягід тутовника (шовковиці). Кажуть, вона містить близько 30 відсотків спирту. Цю сировину і мають намір використовувати в радгоспі «Рушан».

Починання дуже до речі, якщо врахувати нову політичну ситуацію, що склалася в географічних межах Паміру існуючу тут Горно-Бадахшанську автономну область скасовано, а натомість проголошено Республіку Бадахшан. Хоча вона також автономна і так само входить до складу Таджикистану, та все ж незалежність стала на порядок вищою. Схоже, пляшка горілки з тутовника стане для памірців таким же «гарячим» символом, як рисова горілка для японців чи горілка з перцем для українців.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Новини з сейфів

З «ЛІВИХ» НА «ПРАВИХ»

Незважаючи на різкі виступи представників багатьох партій ФРН на адресу німецьких спецслужб, навряд чи справа дійде до розпуску цих вельми ефективних інструментів державної влади. На сьогодні їх презентують: Федеральне відомство з охорони конституції (БФФ) і Федеральна розвідувальна служба (БНД).

Традиційним супротивником БФФ протягом чотирьох десятиріч були спецслужби колишньої НДР, які проводили на території старої Німеччини збір військової, політичної, економічної та іншої інформації.

Сьогодні, як вважає президент БФФ В. Вертебах, загроза безпеці країни, пов'язана з іноземним шпигунством, «значно знизилася».

Помітно зменшили свою активність німецькі партії й організації комуністичної орієнтації, які також були об'єктами спостереження БФФ, точніше його відділу «Лівий екстремізм». Ці фактори не могли не позначитися на структурних змінах у відомстві — злиття вищезгаданого відділу з відділом «Лівий тероризм». Таке з'єднання пояснюється тим, що останнім часом між лівоекстремістськими й терористичними угрупованнями виникає все більше точок зіткнення.

Сьогодні йдеться не стільки про звуження кола завдань, які розв'язуються, скільки про нові напрямки діяльності системи державної безпеки ФРН. Керівництво БФФ вважає, що в Німеччині склалася реальна небезпека активізації правих екстремістів і неонацистів, про що свідчить хвиля насильств щодо переселенців і так званих «гастарбайтерів», яка прокотилася по країні в кінці минулого року.

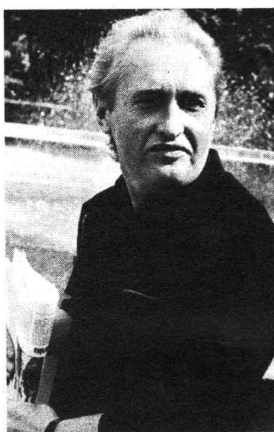
За словами керівника відомства федерального канцлера Б. Шмідбауера, який є одночасно координатором діяльності німецької розвідки, «секретні служби залишаються потрібними й в умовах демократії». До числа найважливіших актуальних завдань БНД і БФФ він відніс захист демократичних основ державності, забезпечення внутрішньої безпеки країни, контррозвідку, збір інформації для боротьби з міжнародним і національним тероризмом, спостереження за екстремістськими організаціями різного напряму, а також боротьбу з наркобізнесом і нелегальною торгівлею зброєю.

Євген ВАСИЛЕВСЬКИЙ.

Ім'я Григорія Колісника добре відоме в Україні. Останні його книги не залежувалися на полицях книгарень. Романи «Мазепа — гетьман» і «Тризна», «Полин чорний, мак гіркий», повість «Дорога до суду Сави Чалого» засвідчили прискіпливу увагу автора до історичних аналогій. Не меншу увагу привертали і публіцистичні публікації письменника також і на сторінках «Голосу України».

Тепер Григорій Колісник завершив роботу над новим твором з дещо претензійною назвою «Мої раї». Це своєрідне есе про пережите, про те, що болить, не дає спокою письменникові. З якимись міркуваннями й оцінками автора можна не погоджуватися, з ним можна сперечатися... А втім, прочитайте самі.

Пропонуємо уривок з твору «Мої раї». А повністю цю спробу письменницької біографії має намір видрукувати журнал «Дніпро».

тоді гущавина Великого Лісу, пагіння якого упродовж останніх років невпинно поглинало шпали і рейки, усе оте діло рук людських, заходилося неприхованим насміхом, — що то вам, з вашою екіпіровкою й сітками, по теплу й погоді, нести уперед ваші ситі тіла, а що якби і на ваші голови холод і голод? І кайло з лопатою? І тачку на одне коліща? А попереду іще стіна, мов мур, нетурбованого тисячоліттями лісу, чи, трохи згодом, твань вічної мерзлоти по тундрі. Та й — наглядач. Та й, що найстрашніше, скупчення живих іще, але приречених на смерть людей по бараках за колючим дротом, в душах котрих найчастіш вже не було ні надії, ні Бога...

Негайно пригадалося, що у 1956 році я вперше проїхав по подібній залізниці. На Воркуту.

Спершу не було нічого незвичного. Але десь, почина-

кутяни, повертаючися з відпусток, просвіщали новачків, вербованих, вільнонайманих — потяг поволеньки стугонів і стугонів, і урешті виявилося, що вже розмовляють не лишень з людьми із свого вагона, по всьому тому живому мосту, що пролягав йовз Урал, гори на північ, північ і північ.

Якось-то одного дня мій сусід по полиці, молодий геолог, поманив мене за собою. «Ось ходімо!» І ми пішли. Довго колотило нами, поки ми переходили з вагона у вагон, йдучи у бік паровоза. Мабуть, урешті ми прийшли, бо коли поминули один із тамбурів, мій поводир не відпустив ручку дверей. Пропустивши мене уперед, він зоставсся стояти. Поглядом показав на того, до кого привів... Страхітливі скупчення

тів із полиці. Сів коло столика, жестом наказавши мені зробити те саме. Я підсів до вікна.

Якийсь час ми отак і їхали. Розмови, якщо не враховувати перемовляння очима, вважай, і не було ніякої. За тиші та злагоди ми довгенько споглядали то покинуті напівзгнилі бараки, оте житло, якого краще увік нікому не знати, — то самотні сироти-хрести, напомин живим про почивших. Десь на завороті над самою землею постало величезне колесо Сонця, жовтого кольору, кольору благословіння Бога.. Наче осліпнувши, навмання, поминаючи глухі тамбури, я долав шлях вороття до свого вагона. Але я не йшов, я линув.

Мить прийшла, і мить пройшла. Я не знаю, що то бу-

Григорій КОЛІСНИК

Наші першодруки

МОЇ РАЇ

«Нічого не пояснюй, ніколи не скаржся...»
ДІЗРАЕЛІ

СПРОБА АВТОБІОГРАФІЇ

ПОЧАТОК моїх яскравих видінь на цьому кращому із світів — хутір Зелене Поле, що на правому, крутішому березі Конки, чи Кінської, чи, точніше, Кінської Води, річки, згадуваної в «Історії» Геродота, річки знаменитої за козацької доби, про що свідчать і Яворницький і Скальковський, і Боплан. Тим часом уперше я побачив світ на Персенківці під Львовом. Тут я скінчив сільську семирічку. Звідси чотири роки одходив на місто, на його партер чи центр, де на старовинній вуличці з новітньою назвою Сімнадцятого Вересня був технікум геології спершу та підземної розробки вугільних родовищ пізніш. Тож хоч початок усього на Запоріжжі, тільки світ перемістя Львова, Персенківка, був чітко окреслений для мене, для мого місця, — од старої самотньої сосни, що правила над цілим лісом, од дубів і буків у тому ж лісі, що межував мій світ по обрію од півдня до лужків та пасовищ, доріг і стежок, ставів і потічків, тартаків, заводів, тюрем, садів, посадок тресту зеленого будівництва, — таким був мій світ лицем до півдня, заходу і сходу.

Всього десять років припадає на життя у батьковому домі на Персенківці. Завод, на якому трудився мій батько, збудував свій дім на пустирі, що трапився там, де кінчалася вулиця Франка й починалася вуличка віллі. Батько отримав простору квартиру і тим поклав край моєму раю на Персенківці. Далі — Львів.

Ось не так давно багатомільйонний глядач тоді ще Радянського Союзу мав нагоду споглядати на телеекрані подорож кількох доброхотів, котрим заманулося пройти-проїхати тисячу сто кілометрів залізниці, колись збудованої Звідкись — Кудись, так званої Мертвої Дороги. Добре екіпіровані люди з пухлими рюкзаками подорожніх, з велодрезинами, щоб їхати там, де можна їхати, з ладунком їжі, густими сітками від комарів поволі долали зарослу, покинуту, нікому не потрібну рукотворну дорогу, ім'я якій годилось би — Братська Могила довжиною в тисячу кілометрів... Глядачі мали нагоду пересвідчитися у тому, як нелегко було подорожнім. І то в добру пору, за літа. Посічені жалом гнусу лиця під сітями інколи виявлялися пухлими, наче від голоду. І

ючи від Котласа... рейки усе помітніше норовили сягнути крайсвіту! Поки тягнувся Великий Ліс, лиш зрідка потурбований містечками та хуторами, спливала несміливо думка: хто годує хлібом усіх цих людей? Степовик завжди залишається собою, йому ввижається, що ситою буває тільки жито-пшениця. Те, як споконвіку годував ліс, йому невідомо... Тоді іще уздовж залізниці все зоставалося таким, яким було за часу прокладання тієї дороги до багатих покладів незвично якісного вугілля, дуже бажаного для плавлення хороших металів. Іще повсюди стояли за прорваними колючими дротами бараки з повибиваними вікнами й провалями в стінах. Постійно зустрічали розчепірені руки хрестів, не з кладовищ, з горбків, насипаних будь-де: хрести, стрінувши, довго гналися услід. На стиках рейок грюкало напомином живим про те, що під кожну шпалу під час будови лягла душа.

Тоді, у п'ятдесят шостому, на Воркуту їхали довго, тільки від Москви чотири доби. Подорожні устигали перезнайомитися, встигав виникнути світ взаємин. Вор-

людських тіл, гамір, гра в карти, застолля з їхнім удушливим духом часнику й сала, — усе те, що викликало підсвідомий спротив, раптом стишилося, одпало. Я лишився стояти в крайньому купе, де не виявилося на той час нікого, окрім тридцятилітка, котрий лежав головою до вікна й, підпираючи щоку, мрійливо вдивлявся в край, який обмотувало об його душу. Я оглянувся — нікого...

— Я...

Той, хто лежав боком, уклавши голову на долоню, оглядаючи стрілиці й перелісочки, хрести, хрести й хрести, оглянувся. Сніп голубуватоіскристого світла розбився, коли погляд глибоких блискучих очей перейшов на мене. Той погляд водночас і засівав довіру та спокій, і вимагав тиші. Там стояла якась значна тиша. Був аромат степу (запорожцю постійно ввижається дух чебрецю-васильків!). Одразу забриніла струна пересторoги перед небуденністю миті.

Здивований, але не знічений, я іще стояв коло простінка, коли той, до кого мене привели, зринув — плавно, мов пушинка на вітрі, зле-

ло. Згадую — що було. Урані я прокинувся в задусі вагона таким щасливим, наче усі золоті червінці любові зсипало на мої костисті худющі чересла. Знайшлося відчуття, що попереду дні, по яких тільки нести любов. Так само, як нести по днях своїх згадку про лик тридцятилітньої людини, спрагло шукаючи в стрічних її рис, їхню досконалість, що на межі невизначеності. Нічого подібного більше не траплялося ніколи. Хіба що років через десять, уперше споглядаючи стилізований автопортрет Дюрера, яізнов відчув остопілість, наче від дотику до давнього чуда. Або років через двадцять, коли прийшла в мій дім дошка святкової ікони з ликом Спаса... Повторюючись, не знаю, що то було. Пройшло достатньо років, щоб забути. А згадується, мов сьогодні. Лишається припустити, що Той, котрий поміж людьми їхав на крайсвіту, щоб зблизька оглянути оті діла рук людських, був не кимось, а Досконалим.

Вражаючий фільм Пазоліні «Пристрасті згідно із святим Матвієм», який мені пощастило бачити згодом, відштовхував якраз тим, що мало б найбільше приваблюва-

ти — ликом ... тілесним. На... Надто житейсь... бою екранного... зосталося отієї... ченості. Не ст... ті нашим мал... лишилося іскри...

І ось одного... року на кольо... проходить ус... Мертва Дорог... Кудись. Доро... перстом всемо... ного вождя ... на. І покинут... на екрані, вон... ти про інші ... Мала приголо... ливою різнице... потрібними лю... вся ота несте... сяч і тисяч л... рті, виявляєть... трібні нікому... то всеможний, ... чій матінці-пр... лу: ось людсь... сотуй. О... іржу, пе... рубець, прор... того, од кого ... зосталося, в... Окрім страшно... як із зерна, і... два то в ім'я ... шого, зводити... псевдопатріоти... якого і на га... звідки воно ... генетичний ко... з набутку ... Птолемеїв. В... рювання були... них людей, ... держави... — ... нахабства чи...

З д... Пт... втневої соціа... люції, як мо... перейти. Рев... ремігши, нега... дити рахунк... рогами, та к... зосталося ... ло, а вж... смак до при... ходилися ... людські ради ... стане в ради ... не зможе — ... не з нами, то... примусової пр... небувало вис... ції... Але ж ... чити. І чи не... поміж інших ... іще оминала... порятуватися... тно воля зд... кругової пор... «єдність» і т... любов» до ... ських ... ланило ... здоровому л... «Если завтра... сын, то пер... рое он приз... Сталин!» Це... з'їзді у пр... про кого йш... сив не паст... ник.

Практикум для парламенту

«ЗРЯ ІЗВРАЩАЄТЕ СЛОВА...»

Продовжуємо публікацію словничка «парламентських висловів», укладеного народним депутатом України **Юрієм ГНАТКЕВИЧЕМ.**

Як кажуть у сесійному залі	Як передбачають норми літературної мови
безпреривно	безперервно
безчисленні	незліченні
бумага, на бумазі	папір, на папері
вдруг	раптом
віддихати	відпочивати
вмісті	разом, гуртом
воплощатися в життя	втілюватися в життя
впереді	попереду
всігда	завжди
виписка	витяг (зі стенограми)
висказуватися	висловлюватися
даже	навіть
добавочно, добавочний	додатково, додатковий
досрочно	достроково
дойти, дойдемо	дійти, дійдемо
єдинодушно	одностайно (одностайне схвалення)
зложити повноваження	скласти повноваження
зря	даремно, марно (Ми марно гаємо час)
ізвращати	перекручувати (слова), спотворювати (думку)
іскреннє	щиро
ітак	отже, таким чином
мені кажеться, я, що...	мені здається, що...
кирпіч	цегла
командировка	відрядження
заграннична командировка	закордонне відрядження
конєшно	звичайно
кормити, кормушка	годувати, годівниця (Не ми годуємо народ, а народ годує нас. Дехто боїться позбутися годівниці)
лічно	особисто
лишати слова	позбавляти слова
лучче, найлуччий вихід	краще, найкращий вихід
минута, через минуту	хвилина, через хвилину
нагрузка, нагружати	навантаження, навантажувати
надвигатися	насуватися (Криза насувається)
надо	треба, необхідно
надобність	потреба
надоїдати	набридати, надокучати (Це вже всім надокучило)
накануні	напередодні
накопити, накопичення	нагромадити, нагромадження (У цій сфері вже нагромаджено певний досвід)
налог	податок
наоборот	навпаки
напрасно	даремно, марно
непригодний	непридатний
нравиться	подобатися
нуждатися	1. терпіти нужду 2. потребувати (Ми потребуємо допомоги)
облегчити	полегшити
обнищання	зубожіння (народу)
обнаружити	виявити (помилку)
обосновати	обгрунтувати (позицію)
об'явити	оголосити (перерву)
оказати допомогу	подати допомогу
опредiлити	визначити
опровергати	спростовувати
охвачувати	охоплювати (Цей розділ охоплює багато питань)
переучот	переоблік
підготовити	підготувати
підчеркнути	підкреслити, наголосити (Хочу наголосити, що...)
повод, по всякому поводу	
подавляюча біль...	
получати (інформ...	
празник	
предложення	
приглашати	
принуждати	
прослойка	
розпис (засідань)	
сахар	
січас	
склонятися до...	
слух	
случай, случайно	
собирати	
совершенствувати	
соглашатися	
спасти	
спори	
столкнутися	
стремитися	
говорячи по сущ...	
тайно	
тормозити	
умісно сказати	

кого Лі-
упродовж
инно по-
йки, усе
их, захо-
м насмі-
з вашою
ками, по
ти уперед
о якби і
од і го-
патою? І
іща? А
мов мур,
сячоліття-
згодом,
ти по ту-
ядач. Та
, скупче-
приРече-
ей по ба-
дротом, в
стіш вже
Бога...
лося, що
ше прої-
зниці. На
ічого не-
, почина-

...ОЇ РАЇ

...РОБА АВТОБІОГРАФІЇ

Григорій КОЛІСНИК

рейки усе
сягнути
нувся Ве-
дка поту-
ми та ху-
несміліва
ибом усіх
к завжди
о, йому
тою буває
я. Те, як
ліс, йому
е уздовж
алося та-
часу про-
ги до ба-
ично які-
е бажано
хороших
ди стояли
очими дро-
збиваними
ими в сті-
ічали роз-
тів, не з
в, насипа
сти, стрі-
ся услід
грюкало
про те, що
під час
шостому,
довго, ті-
отири до-
игали пе-
тигав ви-
ин. Вор-

кутяни, повертаючися з відпусток, просвіщали новачків, вербованих, вільнонайманих — потяг поволеньки стугонів і стугонів, і урешті виявилося, що вже розмовляють не лишень з людьми із свого вагона, по всьому тому живому мосту, що пролягав повз Урал, гори на північ, північ і північ.

Якось-то одного дня мій сусід по полиці, молодий геолог, поманив мене за собою. «Ось ходімо!» І ми пішли. Довго колотило нами, поки ми переходили з вагона у вагон, йдучи у бік паровоза. Мабуть, урешті ми прийшли, бо коли поминули один із тамбурів, мій поводир не відпустив ручку дверей. Пропустивши мене уперед, він зостався стояти. Поглядом показав на того, до кого привів... Страхітливі скупчення людських тіл, гамір, гра в карти, застолля з їхнім удушливим духом часнику й сала, — усе те, що викликало підсвідомий спротив, раптом стишилося, одпало. Я лишився стояти в крайньому купе, де не виявилося на той час нікого, окрім тридцятилітка, котрий лежав головою до вікна й, підпираючи щоку, мрійливо вдивлявся в край, який обмотувало об його душу. Я оглянувся — нікого...

— Я...

Той, хто лежав боком, уклавши голову на долоню, оглядаючи стрілиці й переліски, хрести, хрести й хрести, оглянувся. Сніп голубувато-іскристого світла розбився, коли погляд глибоких блискучих очей перейшов на мене. Той погляд водночас і засівав довіру та спокій, і вимагав тиші. Там стояла якась значна тиша. Був аромат степу (запорожцю постійно ввижається дух чебрецю-васильків!). Одразу забриніла струна перестороги перед небуденністю миті.

Здивований, але не знічений, я іще стояв коло простінка, коли той, до кого мене привели, зринув — плавно, мов пушинка на вітрі, злетів із полиці. Сів коло столика, жестом наказавши мені зробити те саме. Я підсів до вікна.

Якийсь час ми отак і їхали. Розмови, якщо не враховувати перемовляння очима, вважай, і не було ніякої. За тиші та злагоди ми довгенько споглядали то покинуті напівзгнилі бараки, оте житло, якого краще увік нікому не знати, — то самотні сироти-хрести, напомин живим про почивших. Десь на завороті над самою землею постало величезне колесо Сонця, жовтого кольору, кольору благословіння Бога... Наче осліпнувши, навмання, поминаючи глухі тамбури, я долав шлях вороття до свого вагона. Але я не йшов, я линув.

Мить прийшла, і мить пройшла. Я не знаю, що то було. Згадую — що було. Уранці я прокинувся в задусі вагона таким щасливим, наче усі золоті червінці любові зсипало на мої костисті худющі чересла. Знайшлося відчуття, що попереду дні, по яких тільки нести любов. Так само, як нести по днях своїх згадку про лик тридцятилітньої людини, спрагло шукаючи в стрічних її рис, їхню досконалість, що на межі невизначеності. Нічого подібного більше не траплялося ніколи. Хіба що років через десять, уперше споглядаючи стилізований автопортрет Дюрера, яізнов відчув сторопілість, наче від дотику до давнього чуда. Або років через двадцять, коли прийшла в мій дім дошка святкової ікони з ликом Спаса... Повторюючись, не знаю, що то було. Пройшло достатньо років, щоб забути. А згадується, мов сьогодні. Лишається припустити, що Той, котрий поміж людьми їхав на крайсвіту, щоб зблизька оглянути оті діла рук людських, був не кимось, а Досконалим.

Вражаючий фільм Пазоліні «Пристрасті згідно із святим Матвієм», який мені поталанило бачити згодом, відштовхував якраз тим, що мало б найбільше приваблювати — ликом Христа! Надто тілесним. Надто мужнім. Надто житейським. За подобою екранного Христа не зосталося отієї межі невизначеності. Не стало неосяжності нашим малим умом. Не лишилося іскристості й чуда...

І ось одного вечора 1991 року на кольоровому екрані проходить уся нескінченна Мертва Дорога Звідкись — Кудись. Дорога, зроджена перстом всемогущого смертного вождя була прокладена. І покинута. Скреснувши на екрані, вона мала нагадати про інші подібні дороги. Мала приголомшити страхітливою різницею із дорогами, потрібними людям, — адже вся ота нестерпна мука тисяч і тисяч людей, їхні смерті, виявляється, не були потрібні нікому, коли покинуто всеможній, всепоглинаючій матінці-природі на поталу: ось людські кості — обсотуй. Ос[illegible]йки, н[illegible]вши іржу, пе[illegible]рай... [illegible]изуй рубець, прорубаний нігтем того, од кого згодом теж не зосталося, вважай, нічого Окрім страшної слави, з якої, як із зерна, іще не раз і не два то в ім'я того, то — іншого, зводитиметься пагіння псевдопатріотизму, носіям якого і на гадку не йтиме, звідки воно насправді (про генетичний код). Він же іще з набутку вікопам'ятних Птолемеїв. Від їхнього царювання було помічено поміж людей, що могутність держави... — від сміливого нахабст[illegible] чинити злочин[illegible]!

З д[illegible] Птолемеїв д[illegible]овтневої соціалістичної революції, як мовиться, не поле перейти. Революціонери, перемігши, негайно почали зводити рахунки із своїми ворогами, та, коли ворогів не зосталося [illegible] лиши[illegible]ь мало, а вж[illegible]в на[illegible] — смак до пр[illegible]мусової [illegible]раці, заходилися перешиковувати людські ряди: хто устигне — стане в ряди гонителів, хто не зможе — у розряд «Хто не з нами, той проти нас!» У примусової праці був недолік небувало високої амортизації... Але ж переваг! Не злічити. І чи не найголовнішою поміж інших страх тих, кого іще оминала кара. Бажання порятуватися... Отак непомітно воля здобуває присмак кругової поруки. І заходить «єдність» і така «всенародна любов» до вершителя людських [illegible]ь, межі якій таланило[illegible]коли постав[illegible] й здоровому людському глузду «Если завтра у меня родится сын, то первое слово, которое он произнесет, будет — Сталин!» Це пролунало на з'їзді у присутності того, про кого йшлося. І проголосив не пастух, а письменник.

Кілька яскравих брязкалець проступають із спогадів про ту мою першу поїздку на Воркуту. Коли, нарешті, поїзд зупиняється на кінцевій станції, зустрічаючі розбирають прибулих кого на легківку, кого на автобус чи ведуть до кузовів шахтних вантажівок. Розсівшись, рушили на тундру... небо було вкрите кошлатими хмарами кольору сажі, од чого світлина здавалась ніжною, беззахисною, пройми чистого неба рожевіли так, як буває у степу вдосвіта чи пізнього привечір'я. Насправді такою була глибока воркутянська ніч. Шлях, по якому пішла машина, обставили терикони — могутні громаддя пірамід, які, втім, ніде і ні в кого не викликають захвату... а загалом здавалося, що машина пішла по степу, засіяному темним, майже чорним, безмежим картоплинням.

День прозрівав тихою задумою і подивом, куди не кинь. Шахти, шахти... у всі боки, куди не поглянь, недоречні за погожих днів серпня дощані кладки: на шахтний двір від селища. З селища — до містечка за колючим дротом. Кладка по тундрі в сусіднє селище.

На якийсь час моя благословенна Персенківка стишилася, одійшла, одпала. Зайшла пора численних нових знайомств. Прибув поїзд вчорашніх моряків: завербувалися обживати край вольними людьми. З'їхалися молоді спеціалісти. Усіх в'язало перевеслом роботи чи вечірньої школи... та найголовніше — вечірками, танцями.

Коли пригадувати людей, островом залишається коротка зустріч коло вікна вагона, зустріч, яка не давалася і не дається осмисленню, хоч ти що хоч. Пригадується молоденька литовка — добра душа, котра опісля прогулянки в тундру у гуртожитку пришила мені гудзика. Згадується головлікар з осуджених у справі Горького. Коли погожа пора раптом минулася і застугоніли справжні морози, я почав шукати вороття під тепле батькове крило. Головлікар уважно мене вислухав. Порадив, як і коли що зробити... тож комісував молодого техніка «убивець» народного пролетарського письменника. Не забувається дорога назад і то ось чому. Тільки-но я увійшов до вагона, як трапився земляк. Чисто вбраний, непевного віку, зек Славко. Ярослав. Власне, я роздивився його уважніше тільки наступного дня, тільки опісля однієї зупинки у лісі, десь там, де вперше трапилося справжнє дерево, а не карликова берізка. Мій супутник, обійнявши стовбур, тихо ридав... Його схопили у Карпатах, коли він іще не мав і чотирнадцяти. Запроторили на Воркуту. І хоч Сталін іще стояв посеред головної площі того колючого краю, відпустили одним з перших.

У тихій братській злагоді ми доїхали до Москви.

Звичайно ж, світ осуджених чи виселених без суду вже увіходив у мою свідомість і раніше. Коли старша сестра вчилася на першому курсі технікуму, з нею приходила до нас однокурсниця, чорнявенька галичанка. І раптом... однієї ночі цієї родини не зосталося: вивезли на поселення. Щоб вступити на навчання, дівчина приховала, що батько її осуджений, і цього виявилося досить, щоб вивезти усю сім'ю.

А іще раніше на цегельні за селом Мертюхи однієї ночі вкоротили віку Івану Варивоновичу Коліснику, рідному братові мого батька. Щасливо переживши фінську і Вітчизняну, і то не в обозних, а на передових, старший лейтенант запасу у серпні 1948 року сокрився у глеїщі Стрийського кладовища. Того літа я жив з бабусею у дяді. І навіть сьогодні, коли задумуюся над тим, що діялося тоді, згадую ось який випадок. Було літо. Цікавість завела мене далеченько від цегельні по цісарській дорозі на Моршин. Там, де починалося село Фалеш, увагу мою полонив квітник перед великою каменицею. Між дорогою і квітником була невисока дротяна сіть, за якою розкошував квітник, а посеред нього росла груша. Кілька перших дуль завбільшки з кулак виглядали здалеку не гірше від жоржин. Хлопчик мого віку походжав у дворі... Як від Моршина підкотився мотоцикл з коляскою. Заглушивши мотора, став. Двоє військових, офіцер і солдат, зіслизнувши на бруківку, в мить ока проскочили дорогу, вбігли через хвіртку. Через мить... Хлопчик одразу побіг по підмогу. Я ж лишався стояти неподалік. Через мить, коли з-за причілка вибігла з прокльонами стара галичанка, груша трепетала в могутніх руках людей, які немилосердно трусили спіліші дулі. Через мить... я потерп від того, що бачив, не звертаючи уваги на прокльони, військові вибігли з хвіртки й, вскочивши на мотоцикла, помчали уперед, сьогодні я не можу позбутися відчуття, — поспішаючи до своєї ймовірної смерті.

Мені здається, щось подібне було вчинено з цілим тим західним краєм.

Київ.

...ЩАЄТЕ СЛОВА...»

...ого народним депутатом України **Юрієм ГНАТКЕВИЧЕМ.**

	накопити, накопичення	нагромадити, нагромадження (У цій сфері вже нагромаджено певний досвід)
...ким чином		
...ється, що...		
...ння	налог	податок
...не відрядження	наоборот	навпаки
	напрасно	даремно, марно
... годівниця	непригодний	непридатний
...годуємо народ,	нравиться	подобатися
...годує нас. Дехто	нуждатися	1. терпіти нужду 2. потребувати (Ми потребуємо допомоги)
...озбутися годів-		
	облегчити	полегшити
...ти слова	обнищання	зубожіння (народу)
...айкращий вихід	обнаружити	виявити (помилку)
...через хвилину	обосновати	обгрунтувати (позицію)
...ення, навантажу-	об'явити	оголосити (перерву)
	оказати допомогу	подати допомогу
...я (Криза насу-	опреділити	визначити
	опровергати	спростовувати
...еобхідно	охвачувати	охоплювати (Цей розділ охоплює багато питань)
...и, надокучати	переучот	переоблік
... всім	підготовити	підготувати
...ило)	підчеркнути	підкреслити, наголосити (Хочу наголосити, що...)
...дні		

повод, по всякому поводу	привід, з будь-якого приводу, без будь-якого приводу	уродливі форми	потворні форми
		уяснити	усвідомити
		хлопок	бавовна
		центробіжні сили	відцентрові сили
подавляюча більшість	переважна більшість	в сім годин	о сьомій годині
получати (інформацію)	отримувати	в двох слозах	двома словами
празник	свято	допускати	припускати (Я припускаю, що так справді могло трапитися)
предложення	пропозиція		
приглашати	запрошувати		
принуждати	примушувати, силувати	по крайній мірі	принаймні, щонайменше
прослойка	прошарок	в значній мірі	значною мірою
розпис (засідань)	розклад	в певній мірі	певною мірою
сахар	цукор	в деякій мірі	деякою мірою
січас	зараз	в повній мірі	повною мірою
склонятися до...	схилятися до (першої пропозиції)	мова йде про...	йдеться про... (не про це йдеться)
слух	чутка (Ходять чутки про можливу відставку уряду)	два роки назад	два роки тому
		найти	знайти (Ви знайшли цю статтю?)
случай, случайно	випадок, випадково	до цих пір	досі (Про це досі нічого не відомо)
собирати	збирати		
совершенствувати	вдосконалювати	посторонні (справи)	сторонні
соглашатися	погоджуватися	похожий на...	схожий на.., подібний до...
спасти	врятувати		
спори	суперечки	при обговоренні	під час обговорення
столкнутися	зіткнутися (з труднощами)	при допомозі	за допомогою
		слід признати, що...	слід визнати, що...
стремитися	прагнути	рядом...	поряд з...
говорячи по существу	кажучи по суті	само по собі	саме собою
тайно	таємно		
тормозити	гальмувати (процес реформ)	з однієї сторони	з одного боку, з другого боку
умісно сказати	доречно сказати	на протязі року	протягом року.

**Службова кар'...
лодимира Бород...
чалася досить та...
шно. У 26 рокі...
прокурор Любо...
го району, де ка...
у 32 — старши...
льтант Президії...
ної Ради УРСР,...
відповідальний п...
Міністерства ви...
справ республіки...
начальник Вол...
обласного уп...
внутрішніх справ...
час — один з на...
ших у Союзі на...
УВС... Але в сер...
року його звіл...
роботи. Точніше...
— вигнали. З...
І, як це було в...
ярликом — вор...
ду.**

**І ось у квітні...
року з ініціатив...
них депутатів Ук...
області та за...
представника Пр...
та України на...
начальника УВС...
знову призначен...
димир Костя...
Бородчук. Подія...
но, рядова, ніч...
особливого. Але...
на для розмови...
є. Поміркуємо.**

ЧО...
Н...

ДЕВ'Я...
ЗА БО...

— **Володими...
новичу, я добре...
сімдесят перши...
Луцьку майже...
«Чули, Бородч...
з роботи! За...
його рідний бр...
бандерівцях, а...
приховував сті...
Невже в цьом...
правда?**

— Я радий,...
можу про все...
бо в 1981 році...
хотів навіть ви...
вді, був такий...
в 1943 році м...
рого старшого...
силоміць забра...
дні невідомо...
бив. У той час...
ло немало різн...
— і під вигля...
партизанів, і...
Коли брат оду...
трапив на фро...
ний багатьма...
городами. Цей...
коли не прихов...
це знали. Я пр...
у своїй автобі...
працював у р...
був комуністом...
посади... Мені...
не докоряв. На...
комендували на...
із членів сім'...
сидів. Навіть б...
такого не було...
1981 році ім'я...
до списків уча...
Звинувачення...
мене градом, х...
ці я мав тільки...
Навіть коли б...
вда, то я тоді...
знати.

— **Але була...
якась причина,...
мпрометувати?**

— Звичайно...
тором її став...
ший секретар...
обкому партії...
ченко. Виконав...

— **Ви може...
повісти конкре...**

— Так. Вол...
ють вісімдесят...
за всякі службо...
ня, крадіжки...
притягалися до...
відповідальност...
міськвиконкому...

риста! Надто
о мужнім.
м. За подо-
Христа не
ежі невизна-
неосяжнос-
умом. Не
сті й чуда...
вечора 1991
вому екрані
нескінченна
Звідкись —
зроджена
цього смерт-
на прокладе-
Скреснувши
мала нагада-
бні дороги.
ти страхіт-
з дорогами,
м, — адже
мука ти-
й, їхні сме-
не були по-
оли покину-
всепоглинаю-
дії на доро-
кості — об-
не вши
изуй
ний нігтем
дом теж не
ний. нічого
лави, з якої,
не раз і не
о, то — ін-
ся пагіння
носіям
не йтиме,
правді (про
Він же іще
копам'ятних
їхнього ца-
омічено по-
могутність
сміливого
злочину!
меїв д
чної рево-
ся, не поле
оонери, пе-
почали зво-
своїми во-
ворогів не
ши ма-
ає праці, за-
ешиковувати
устигне —
ителів, хто
розряд «Хто
роти нас!» У
був недолік
амортиза-
вав! Не злі-
головнішою
ах тих, кого
ва. Бажання
Отак непомі-
присмак
І заходить
«всенародна
ителя люд-
кий та-
постав й
кому глузду
одиться
слово, кото-
т, будет —
олунало на
ності того,
І проголо-
а письмен-

Кілька яскравих брязкалець проступають із спогадів про ту мою першу поїздку на Воркуту. Коли, нарешті, поїзд зупиняється на кінцевій станції, зустрічаючі розбирають прибулих кого на легківку, кого на автобус чи ведуть до кузовів шахтних вантажівок. Розсівшись, рушили на тундру... небо було вкрите кошлатими хмарами кольору сажі, од чого світлина здавалась ніжною, беззахисною, пройми чистого неба рожевіли так, як буває у степу вдосвіта чи пізнього привечір'я. Насправді такою була глибока воркутянська ніч. Шлях, по якому пішла машина, обставили терикони — могутні громаддя пірамід, які, втім, ніде і ні в кого не викликають захвату... а загалом здавалося, що машина пішла по степу, засіяному темним, майже чорним, безмежим картоплинням.

День прозрівав тихою задумою і подивом, куди не кинь. Шахти, шахти... у всі боки, куди не поглянь, недоречні за погожих днів серпня дощані кладки: на шахтний двір від селища. З селища — до містечка за колючим дротом. Кладка по тундрі в сусіднє селище.

На якийсь час моя благословенна Персенькивка стишилася, одійшла, одпала. Зайшла пора численних нових знайомств. Прибув поїзд вчорашніх моряків: завербувалися обживати край вольними людьми. З'їхалися молоді спеціалісти. Усіх в'язало перевеслом роботи чи вечірньої школи... та найголовніше — вечірками, танцями.

Коли пригадувати людей, островом залишається коротка зустріч коло вікна вагона, зустріч, яка не давалася і не дається осмисленню, хоч що хоч. Пригадується молоденька литовка — добра душа, котра опісля прогулянки в тундру у гуртожитку пришила мені гудзика. Згадується головліквар з осуджених у справі Горького. Коли погожа пора раптом минулася і застугоніли справжні морози, я почав шукати воротя під тепле батькове крило. Головлікар уважно мене вислухав. Порадив, як і коли що зробити... тож комісував молодого техніка «убивець» народного пролетарського письменника. Не забувається дорога назад і то ось чому. Тільки-но я увійшов до вагона, як трапився земляк. Чисто вбраний, непевного віку, зек Славко. Ярослав. Власне, я роздивився його уважніше тільки наступного дня, тільки опісля однієї зупинки у лісі, десь там, де вперше трапилося справжнє дерево, а не карликова берізка. Мій супутник, обійнявши стовбур, тихо ридав... Його схопили у Карпатах, коли він іще не мав і чотирнадцяти. Запроторили на Воркуту. І хоч Сталін іще стояв посеред головної площі того колючого краю, відпустили одним з перших.

У тихій братській злагоді ми доїхали до Москви.

Звичайно ж, світ осуджених чи виселених без суду вже увиходив у мою свідомість і раніше. Коли старша сестра вчилася на першому курсі технікуму, з нею приходила до нас однокурсниця, чорнявенька галичанка. І раптом... однієї ночі цієї родини не зосталося: вивезли на поселення. Щоб вступити на навчання, дівчина приховала, що батько її осуджений, і цього виявилося досить, щоб вивезти усю сім'ю.

А іще раніше на цегельні за селом Мертюхи однієї ночі вкоротили віку Івану Варивоновичу Коліснику, рідному братові мого батька. Щасливо переживши фінську і Вітчизняну, і то не в обозних, а на передових, старший лейтенант запасу у серпні 1948 року скрився у глеїщі Стрийського кладовища. Того літа я жив з бабусею у дяді. І навіть сьогодні, коли задумуюся над тим, що діялося тоді, згадую ось який випадок. Було літо. Цікавість завела мене далеченько від цегельні по цісарській дорозі на Моршин. Там, де починалося село Фалеш, увагу мою полонив квітник перед великою каменицею. Між дорогою і квітником була невисока дротяна сіть, за якою розкошував квітник, а посеред нього росла груша. Кілька перших дуль завбільшки з кулак виглядали здалеку не гірше від жоржин. Хлопчик мого віку походжав у дворі... Як від Моршина підкотився мотоцикл з коляскою. Заглушивши мотора, став. Двоє військових, офіцер і солдат, зіслизнувши на бруківку, в мить ока проскочили дорогу, вбігли через хвіртку. Через мить... Хлопчик одразу побіг по підмогу. Я ж лишався стояти неподалік. Через мить, коли з-за причілка вибігла з прокльонами стара галичанка, груша трепетала в могутніх руках людей, які немилосердно трусили спілиці дулі. Через мить... я потерп від того, що бачив, не звертаючи уваги на прокльони, військові вибігли з хвіртки й, вскочивши на мотоцикла, помчали уперед, сьогодні я не можу позбутися відчуття, — поспішаючи до своєї ймовірної смерті.

Мені здається, щось подібне було вчинено з цілим тим західним краєм.

Київ.

привід, з будь-якого приводу, без будь-якого приводу	уродливі форми	потворні форми
	уяснити	усвідомити
	хлопок	бавовна
переважна більшість	центробіжні сили	відцентрові сили
отримувати	в сім годин	о сьомій годині
свято	в двох слозах	двома слозами
пропозиція	допускати	припускати (Я припускаю, що так справді могло трапитися)
запрошувати		
примушувати, силувати	по крайній мірі	принаймні, щонайменше
прошарок	в значній мірі	значною мірою
розклад	в певній мірі	певною мірою
цукор	в деякій мірі	деякою мірою
зараз	в повній мірі	повною мірою
схилятися до (першої пропозиції)	мова йде про...	йдеться про... (не про це йдеться)
чутка (Ходять чутки про можливу відставку уряду)	два роки назад	два роки тому
	найти	знайти (Ви знайшли цю статтю?)
випадок, випадково	до цих пір	досі (Про це досі нічого не відомо)
збирати		
вдосконалювати	посторонні (справи)	сторонні
погоджуватися	похожий на...	схожий на..., подібний до...
врятувати		
суперечки	при обговоренні	під час обговорення
зіткнутися (з труднощами)	при допомозі	за допомогою
	слід признати, що...	слід визнати, що...
прагнути	рядом...	поряд з...
кажучи по суті	само по собі	саме собою
таємно	з однієї сторони	з одного боку, з другого боку
гальмувати (процес реформ)		
доречно сказати	на протязі року	протягом року.

Службова кар'єра Володимира Бородчука почалася досить таки успішно. У 26 років він — прокурор Любомльського району, де народився, у 32 — старший консультант Президії Верховної Ради УРСР, у 36 — відповідальний працівник Міністерства внутрішніх справ республіки, у 37 — начальник Волинського обласного управління внутрішніх справ. На той час — один з наймолодших у Союзі начальник УВС... Але в серпні 1981 року його звільнили з роботи. Точніше сказати — вигнали. З галасом. І, як це було в моді, з ярликом — ворог народу.

І ось у квітні цього року з ініціативи народних депутатів України від області та з згодою представника Президента України на посаду начальника УВС Волині знову призначений Володимир Костянтинович Бородчук. Подія, звичайно, рядова, нічого тут особливого. Але причина для розмови все-таки є. Поміркуємо.

ЧОРНА ТІНЬ НАКЛЕПУ

ДЕВ'ЯТЬ РОКІВ ХОДИЛА СЛІДОМ ЗА ВОЛОДИМИРОМ БОРОДЧУКОМ

— Володимире Костянтиновичу, я добре пам'ятаю вісімдесят перший рік, коли в Луцьку майже всі говорили: «Чули, Бородчука вигнали з роботи! За що? Кажуть, його рідний брат служив у бандерівцях, а він усе знав, приховував стільки років...» Невже в цьому була якась правда?

— Я радий, що сьогодні можу про все це розповісти, бо в 1981 році мене ніхто не хотів навіть вислухати. Справді, був такий випадок, коли в 1943 році мого тяжкохворого старшого брата вночі силоміць забрали. І до сьогодні невідомо, хто це зробив. У той час на Волині було немало різних формувань — і під виглядом червоних партизанів, і бійців УПА. Коли брат одужав, утік. Потрапив на фронт. Відзначений багатьма бойовими нагородами. Цей факт ніхто ніколи не приховував, всі про це знали. Я про нього писав у своїй автобіографії. Брат працював у рідному селі, був комуністом, займав різні посади... Мені ніхто ніколи не докоряв. Навіть коли рекомендували на посади. Ніхто із членів сім'ї в тюрмі не сидів. Навіть близько чогось такого не було. І раптом у 1981 році ім'я брата внесли до списків учасників УПА. Звинувачення посипалися на мене градом, хоч у 1943 році я мав тільки... п'ять років. Навіть коли б це і була правда, то я тоді нічого не міг знати.

— Але була ж усе-таки якась причина, щоб вас скомпрометувати?

— Звичайно. А організатором її став колишній перший секретар Волинського обкому партії Леонід Палажченко. Виконавцем — КДБ.

— Ви можете про це розповісти конкретніше?

— Так. Волиняни пам'ятають вісімдесяті роки, коли за всякі службові зловживання, крадіжки та махінації притягалися до кримінальної відповідальності керівники міськвиконкому, директори шахт і комбінатів побутового обслуговування, голови колгоспів... Нитки цих зловживань тягнулися до обкому партії. Від секретарів обкому йшов тиск, щоб припинити розслідування. Мене почали звинувачувати в замаху на авторитет партії. Ми хотіли притягнути до відповідальності деяких керівників, які були наближені до Палажченка. Коли про це дізнався перший, то я почув від нього: «Это не твой вопрос!» А після того, коли я не виконав вказівок Палажченка щодо закриття деяких кримінальних справ, не взяв у свої заступники одного з його близьких знайомих, мені було сказано прямо: «Ты не хочешь — другой возьмет». З того часу Палажченко робив усе, щоб мене позбутися. За мною встановили негласний нагляд: куди їжджу, з ким зустрічаюся, хто мої друзі, чи буваю на базарах... Перевіряли буквально все. Працівники КДБ контролювали кожен мій крок. І не знаходили нічого, що компрометувало б мене. Взялися за рідних — і живих, і мертвих. Та й тут нічого не знайшли. І тоді сфабрикували справу: внесли до списків УПА брата. Ніхто мене навіть не ознайомив з цією «справою». Терміново викликали на розширене засідання бюро обкому, де не дали й слова сказати, записали сурову догану з занесенням до облікової картки. І звільнили з кабінету. А через день-два почалися телефонні дзвінки з «пропозицією»... застрелитися.

По мені в спішному порядку прийняло рішення Політбюро ЦК КПУ. Самі розумієте, що після цього всі двері зачинені. Але я ще довго оббивав пороги високих інстанцій. В ЦК КП України зі мною ніхто не хотів говорити. Працівник Чумак, до якого звернувся, кинув: «Как это вы втерлись в ряды нашей партии?». Коли я попросив його, щоб хоч хтось виїхав у село, де я народився, поцікавився в людей, як це було насправді, то почув у відповідь: «Я проверю, почему твоя семья еще не в Сибири...» Тодішній голова КДБ Федорчук у своєму кабінеті пригрозив особисто зняти з мене погони. Я поїхав у Москву. Тиждень чекав, щоб потрапити до міністра Щолокова. І він мене прийняв, терпляче вислухав. Я зрадів, що хоч одна людина вислухала. При мені Щолоков зв'язався по телефону зі Щербицьким, якого він попросив переглянути мою справу. На що Щербицький відповів: «По такому вопросу Политбюро второй раз возвращаться не будет». Щолоков розвів руками. Він сказав мені, що до Андропова дзвонити не буде, а направив у відділ адмінорганів ЦК КПРС, попередньо зателефонував. Прийняв мене якийсь інструктор, котрий після короткої розмови порадив з усім цим змиритися, їхати додому. Із Старої площі я все-таки пішов у КДБ, маючи надію потрапити на прийом до Андропова. Але там мені сказали, що Юрій Володимирович мене не прийме.

Через деякий час мене направили на роботу у відділ по керівництву спецкомендатурами в Чернігів. Міністр внутрішніх справ республіки Іван Головченко відчував, що проти мене вчинено беззаконня, але нічим допомогти не міг. Пам'ятаю його слова: «Працюй в Чернігові, мине деякий час, і всі фальшиві звинувачення з тебе знімуть». Я був вдячним і за таку підтримку.

— І там ваші шляхи знову перетнулися з Палажченком, який з Волині переїхав у Чернігів, де працював першим секретарем обкому.

— На третій день, коли Палажченко прибув до Чернігова, на мою квартиру прийшла комісія. І почалися перевірки: як, на якій підставі я її одержав, хто прописаний, де працює моя дружина... Коли пропонували на посаду заступника начальника УВС, хтось викреслював моє прізвище. Кампанія цькування з боку партійних органів особливо посилилася, коли три великі трудові колективи Чернігова та Прилук висунули мене кандидатом у народні депутати України. Поширилися плітки, що я націоналіст, служив в УПА, а мої родичі сиділи по тюрмах... Коли б не ота історія з чорною «Волгою», після якої Палажченка звільнили з посади першого секретаря обкому партії, то не знаю, як би склалася моя подальша доля. Правда, і наступник Палажченка Лісовенко особливо не відрізнявся від свого попередника. Він був проти моєї кандидатури на посаду першого заступника начальника УВС області, заявив керівництву Міністерства внутрішніх справ України, що я в період передвиборчої кампанії допускав антипартійні випади. Але це вже був інший час, коли партійна номенклатура втрачала владу.

— І як почалася ваша реабілітація?

— У серпні 1990 року мені зателефонували із секретаріату КДБ республіки, сказали, що зі мною хоче зустрітися голова Комітету Микола Галушко. Я тут же приїхав до Києва. Микола Михайлович розповів, що в одному з «чорних ящиків» він знайшов справу на полковника Бородчука з... двох сторінок. Вона видалася йому підозрілою. Пообіцяв через деякий час її перевірити. Тижнів через два мене знову запросили до Києва, в КДБ. Галушко при членах комісії попросив у мене вибачення, сказав, що ні я, ні мій брат ні в чому не винні. Це була політична розправа зі мною, організована Леонідом Палажченком, колишнім всесильним волинським феодалом, проти якого ніхто не смів і слова сказати. З усіх членів тодішнього бюро обкому партії на Волині, які зробили з мене «ворога народу», лише один голова облвиконкому обурювався такою підлістю. Правда, один на один зі мною, але й від того мені було полегшення. Бо сьогодні є в області й такі, які хваляться, що в ті часи боролися за правду, навіть критикували самого Палажченка. Неправда все це. Тоді ж, у 1990 році, були скасовані всі рішення, що дискредитували мене, рішення Політбюро також. В мене попросили вибачення.

Знаєте, з 1981 року я жодного разу не був на рідній Волині, в селі, де народився. Не міг приїхати, це дуже мені боліло... Але я досі вдячний моїм землякам, які всі ці 11 років писали листи-прохання на мій захист. Нещодавно дізнався, що на жоден з них вони не одержали відповіді.

Інтерв'ю вів
Богдан БЕРЕКЕТА.

Жарт номера

Чим краще ви працюватимете, тим краще ми житимемо! З колекції курінного

Мал. Олександра СУПРУНА.

Демократичні пристрасті

ЛЮДИ РОЗБЕРУТЬСЯ

— Що тут дають?

— Нічого не дають, тут — мітинг на підтримку демократії.

— Але ж сьогодні вранці тут уже був один мітинг на підтримку демократії.

— Хе-хе, хіба то був справжжній мітинг? Ви знаєте, хто його проводив? Його проводили вони, культурно висловлюючись, наші опоненти, а сьогодні мітинг проводимо ми, зрозуміло?

— Звісно. Хоча не зовсім. Якщо ви проводите мітинг на підтримку демократії і вони проводили такий же, то чому не можна було провести один мітинг — загальний?

— А тому що ми виступаємо на підтримку демократії по-справжньому, а вони — лише на словах. Бачите — вони навмисне провели мітинг уранці, щоб збити людей з пантелику.

— А-а-а...

— Тепер зрозуміло?

— Тепер так.

— Ну й молодця! Тепер ідіть додому, бо наш мітинг завершено і зараз тут буде маніфестація.

— Еге ж. Однак її будемо проводити не ми і не ті, хто тут мітингував уранці, а зовсім інші демократичні сили. А ми проводитимемо маніфестацію завтра, одразу ж після пікетування площі. Але ви в пікетуванні ні в якому разі не беріть участі!

— Зрозуміло, пікетуватимуть консерватори.

— Ні, також демократи, але не ми. Ми завтра проводитимемо маніфестацію, зрозуміло? Приходьте і, головне, не переплутайте — завтра тут буде три маніфестації, збагнули?

— Звісно. Але якось ляч... переплутати...

— Справді непросто. А знаєте, щоб не помилитися, забирайте своїх однодумців і проводьте власну, окрему маніфестацію. А люди, будьте певні, вже розберуться, хто істинні демократи!

Олександр ПЕРЛЮК.

Історія з географією

ЯК НАМ ОБЛАШТУВАТИ СНГ

(Майже науковий трактат)

Відразу ж зізнаюсь, що цей заголовок я майже повністю поцупив у знаменитого письменника, який вважає себе начверть або навіть наполовину українцем.

Але оскільки він усе-таки лише якась там третина українця, а решта — великорос, то, звичайно ж, активно піклується, насамперед, про облаштування «єдиної і неділимої» Великоросії.

І дивуватися тут аж ніяк не виходить. Бо ж згадаймо лишень скільки їх маємо по колишньому Союзу тих, що стали напів або начверть українцями, але при нагоді кажуть, що в їхніх обрусілих жилах тече якась там дещиця української крові, і це дає їм право заявити: «Я тоже хахол, но...»

Такий «напів» або «чверть» з усіх сил старається напакостити тій Україні, що мала нещастя народити колись його предків, від яких нині йому так хочеться відхреститись.

Бачимо нині, скільки маємо мерів і віце-мерів. Ба, навіть віце-президентів, які ладні закликати до хрестового походу проти незалежної України і вказати перстом на Київ новітнім Муравйовим.

Та цур їм, отим перефарбованим! Не про них нині йдеться. Йдеться про СНГ.

Чомусь ми й донині повністю не усвідомлюємо, що ж то воно означає та абревіатура.

Скажімо, СРСР, КПРС, НКВС, ГУЛАГ — так то звучало! Правда, ГУЛАГ дещо забагато букв. Зате СНГ — замало.

Та деякі генерали й адмірали, які звикли до шифровок, відразу ж безпомилково прочитали перші дві літери й розшифрували їх. СН — це, на їхню думку, Союз нерушимий.

Але ж оте «Г» плутається в хвості. Чого б то? Може, коли б не «Г», хлопці вже б дали й присягу на вірність...

То, може, варто б замість отого капосного «Г» поставити якусь іншу букву і все пішло б, як колись.

Українською мовою ця абревіатура звучить дещо невизначено — СНД. Іноді аж острах бере, бо схоже на СНІД. Отже, тут маємо ніби й радіти, що не вистачає однієї літери.

І якщо маємо на увазі державне утворення, то слід читати оте СНД як СТУЛЕНЕ НАМИ ДОКУПИ... Що? Стулене з трьох букв це ж не з трьох пальців. Тож напрошується ще одна буква К.

І тоді буде СНДК, що означатиме: СТУЛЕНЕ НАМИ ДОКУПИ КОРОЛІВСТВО. Звучить! Все одно як Королівство Непал чи ще якесь там.

Ось тоді й присягу такому королівству можна було б давати.

А позаяк творці СНГ не продумали до кінця значення цієї абревіатури, то вона і ввела в оману народи єдиної й неділимої. І вони, ті народи, вирішили жити в тих країнах, які мають одвічні свої назви, створені їхніми предками.

А оте СНГ так і залишається абревіатурою.

А вже хто і як прочитає її та пояснить, то вже його особиста справа.

Василь КРАВЧУК.
Хмельницька область.

Конкурс «І не таке буває»

Майже за Ільфом і Петровим

Розповідала мені знайома. Якось пішла вона на роботу, а в чоловіка був вихідний. Зайшов він у комісійну крамницю і побачив дуже симпатичний набір меблів — диван і два м'які крісла. «Диван у нас такий уже є,— подумав чоловік,— а крісла можна взяти». Купив, приніс додому і тоді вияснив, що оббивка все ж таки трішки відрізняється. Повернулася дружина, схвалила покупку, але теж зауважила щодо оббивки. «Не біда,— сказав чоловік,— я завтра піду і куплю той диван, а наш здамо туди ж — на комісію». На жаль, коли він вранці прибіг у крамницю, з'ясувалося, що диван уже продано. Як іноді трапляється, коли з-під самого носа щось спливає, страшенно закортіло мати саме той диван. Думали вони, думали і надумали. Дали в газету оголошення: «Громадянина, який такого-то числа купив у такійто комісійній крамниці диван, просимо подзвонити по такому-то телефону».

Два місяці в них не змовкав телефон. Всі, хто дзвонив, ставили одне питання: «Що ви в тому дивані забули?» Не подзвонив лише той, хто його купив. Може, оголошення не потрапило йому на очі. А може, потрапило, і він потрощив диван на тріски. То навіщо вже було дзвонити?

Галина ГОРДАСЕВИЧ.
Львів.

Альтернативні думки

Оргія по-нашому: танцюємо голі на порожній тарілці.

Поступаючись жінці місцем, не забудьте покласти на нього кнопку.

Чомусь землю в одвічне користування віддають лише тоді, коли людині настав час у неї лягати.

Уточнення: торішні оплески просять вважати за теперішні ляпаси.

Анатолій ПАСТЕРНАК.
Київська область.

Мал. Володимира ХОРОШЕНКА.

Діалоги

НЕМА ПРОБЛЕМ

При розпродажу військового спорядження прискіпливий чоловік купує парашут.

— А він справний?

— На рівні кращих світових стандартів!

— Надійний?

— На всі сто відсотків.

— А що буде, коли я стрибну, а він не розкриється?

— Нема проблем. Принесете, ми вам замінимо.

ПІДСЛУХАНА РОЗМОВА

— Алло! Це 333-23-13?

— Точно.

— Покличте до телефону Валю.

— Вона вийшла.

— Куди?

— Заміж.

— А... надовго?

У ЛІКАРНІ

— У вас системи для крапельниць є?

— Немає.

— А одноразові шприци?

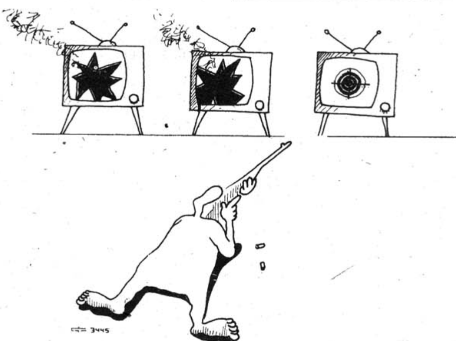
— Немає.

— Медикаменти?

— Нема. Нічого нема.

— І оце ви до нас прийшли? Тоді чим же я вас лікувати буду?

Феодосій ЛУЗАН.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Халамидники

І ДО НАС ЇДУТЬ

Зміни у нашій країні викликали позитивний резонанс у всьому світі. Якщо раніше їхали лише від нас, то тепер їдуть і до нас. Так, нещодавно із Америки на постійне проживання прибула велика партія колорадських жуків.

ХОРОШОМУ НЕМАЄ МЕЖ

— Галю, я знайшов 25 карбованців! — радісно повідомив чоловік!

— А чому не 50, — набурмосилася дружина.

СИЛА МИСТЕЦТВА

Сім разів обійшов невеличку виставку художника Апенка тракторист Булькалюк, виправдуючи у такий спосіб високу вартість вхідного квитка.

АЛІБІ

— Сьогодні вдень йшов дуже рясний дощ з градом, — розказує дружина чоловікові. — Навіть згадати страшно!..

— Я тут ні при чому! — злякано виправдується той.

— Ти ж знаєш, я в цей час був на роботі.

Володимир РУДОВ.

Армійські жарти

ДОБРА ШКОЛА!

Працювати хоче Гліб
Тільки на будові.
— Взяти ви мене могли б?
— А чого ж, — готові!
Будівельний маєш фах?
— Маю, за охоти!

— Розкажи в кількох словах,
Де здобув його ти!
— У піхоті здобував.
— Ти жартун, я бачу!
— Ні! Півроку будував
Генеральську дачу!

НЕДОРЕЧНІ ЧУБИ

— Зачісок не бережуть
Хлопцям військкомати,
Нащось голови стрижуть,
Як беруть в солдати!

— О, це правильний почин
В ротах заснували,
Бо чуби від дідівщин
Диба б повставали!

Валентина СТЕПАНЕНКО.
Вінниця.

ІНФОРМАЦІЯ

про випуск акцій Акціонерного комерційного банку розвитку промисловості будівельних матеріалів України — АК Будмбанку

а) Характеристика емітенту

АК Будмбанк було зареєстровано як комерційний банк «Укрбудмбанк» у колишньому Держбанку СРСР 9 лютого 1989 року зі статутним фондом 8,1 мільйона карбованців та перереєстровано в Національному банку України 2 жовтня 1991 року як Акціонерний комерційний банк розвитку промисловості будівельних матеріалів зі статутним фондом 25 мільйонів карбованців.

АК Будмбанк було створено з метою мобілізації тимчасово вільних коштів підприємств та організацій, зацікавлених у розвиткові галузі промисловості будівельних матеріалів, трудових заощаджень населення та інших ресурсів для кредитування заходів, спрямованих на виробничий та соціальний розвиток галузі, зміцнення її матеріально-технічної бази, збільшення випуску товарів народного вжитку, а також здійснення всіх видів кредитних, фінансових, розрахункових, касових та інших банківських операцій.

26 березня 1992 року Банк одержав генеральну ліцензію Національного банку України на проведення операцій з валютою, 23 січня цього року — дозвіл Міністерства фінансів України на випуск та обіг цінних паперів.

Загальне керівництво діяльністю АК Будмбанку здійснюють Збори акціонерів та Рада Банку, що обирається Зборами з представників акціонерів. Керує поточною діяльністю АК Будмбанку Правління, що призначається Радою Банку.

Голова Правління — Горбовський Володимир Іванович, стаж роботи у фінансово-банківській системі 28 років.

На момент прийняття рішення про випуск акцій банк мав зареєстрований розмір статутного фонду 25 мільйонів карбованців. Розмір сплаченого статутного фонду на 1 травня 1992 року становив 58,3 мільйона карбованців.

Адміністративні та економічні санкції з моменту утворення на банк не накладалися.

Економічні нормативи, встановлені Національним банком України, додержуються з моменту утворення банку, що свідчить про його фінансову стабільність.

б) Опис ділової активності

За період своєї діяльності АК Будмбанк забезпечив збільшення статутного фонду та інших власних джерел, додаткове залучення коштів у вигляді вкладів, депозитів, залишків коштів на розрахункових рахунках підприємств та організацій, що дозволило значною мірою розширити активні операції банку.

За 1991 рік статутний фонд банку зріс у 2,5 раза і становив 40,7 мільйона карбованців. Сума наданих підприємствам та організаціям кредитів у минулому році становила 541 мільйон карбованців, а за I квартал нинішнього — 447,2 мільйона. За рахунок цих коштів здійснювалися технічне переоснащення, реконструкція та розширення діючих підприємств, організація випуску нової продукції, житлове будівництво, виконання експортно-імпортних операцій клієнтів.

У минулому році одержаний прибуток дозволив виплатити акціонерам банку дивіденди в розмірі 20 відсотків річних.

Цього року банк відкриває дві філії у Донецьку та Дніпропетровську, має намір відкрити філії в Одесі, Запоріжжі та Житомирі.

Банк є членом Асоціації комерційних та кооперативних банків України, засновником АТ «Українська фондова біржа».

в) Дані про емісію

Рішення щодо випуску акцій прийнято зборами акціонерів банку 17 березня 1992 року. Фінансові ресурси, які буде отримано в результаті емісії акцій, використовуватимуться для:

— всебічного розвитку підприємств і організацій промисловості будівельних матеріалів, зміцнення їх фінансового становища;

— розвитку банківської справи;

— сприяння становленню економіки України.

Запланований обсяг емісії — 70 мільйонів карбованців, з них 66 мільйонів — прості іменні акції і на 4 мільйони — привілейовані іменні акції. Усі вони випускаються номінальною вартістю 1000 карбованців і дають право голосу за принципом: одна акція — один голос.

Прості іменні акції розповсюджуються шляхом відкритої підписки, яку проводить банк, серед юридичних осіб, у тому числі іноземних, та громадян. Ці акції мають бути реалізовані чи анульовані у термін не більше як за рік.

Максимальна сума акцій, яка дає право голосу одному акціонеру, не повинна перевищувати 15 відсотків статутного фонду банку.

Привілейовані іменні акції розповсюджуються серед працівників банку, а також у трудових колективах його засновників та дають право на пріоритетне отримання дивідендів у розмірі не менше 30 відсотків річних до номінальної вартості акцій.

Акціонеру видається свідоцтво (сертифікат) на загальну номінальну вартість акцій, яке в подальшому може бути обміняно на акції.

Прості та привілейовані акції банку оплачуються акціонерами в карбованцях, іноземній валюті за діючим курсом чи шляхом віддання певного майна у власність банку. Незалежно від форм внесення вкладу вартість акцій визначається в національній валюті, що перебуває в обігу на території України.

Рух іменних акцій фіксується у Книзі реєстрації акцій. Власник простих іменних акцій має право продавати чи передавати будь-яку кількість належних йому акцій іншій особі без попередньої згоди банку. Про передачу акцій іншому власникові акціонер-продавець зобов'язаний повідомити Правління банку в 10-денний строк після завершення угоди для внесення даних до Книги реєстрації акцій.

Виплати дивідендів акціонерам-власникам простих іменних акцій банк провадить виходячи з результатів діяльності за минулий рік за рахунок прибутку, який залишається в його розпорядженні після сплати встановлених законодавством податків, інших платежів до бюджету та процентів за банківські позики, а також спрямування частини цього прибутку на загальні потреби банку, пропорційно частині номінальної вартості акцій кожного акціонера до статутного фонду банку.

Виплата дивідендів по привілейованих акціях провадиться один раз на рік незалежно від одержаного банком прибутку. В разі недостатності прибутку виплата дивідендів по привілейованих акціях здійснюється за рахунок резервного фонду банку.

Банк надає акціонерам певні пільги та переваги у вигляді першочергового кредитування, видачі довірчих позик у разі фінансових ускладнень, продажу та зберігання цінних паперів та інших платіжних документів, видачі доручень, гарантій, проведення факторингових та лізингових операцій, надання різноманітних консультаційних, інформаційних, рекламних та інших послуг.

Акції, що випускає банк, забезпечуються всім його майном. При реорганізації банку всі зобов'язання за вилученими ним акціями переходять до його правонаступника.

Передплату на акції банк проводить самостійно на території України з 25 червня 1992 року до 25 грудня 1992 року. Попередній випуск простих іменних акцій банку на суму 40 мільйонів карбованців, зареєстрований Міністерством фінансів України, сплачено повністю.

Адреса банку: 254053, м. Київ, вул. Артема, 73, телефони: 244-59-72, 211-35-89, 244-59-54.

БАЛАНС

Акціонерного комерційного банку розвитку промисловості будівельних матеріалів України (АК Будмбанку)

(тис. крб.)
на 1 квітня 1992 р.

АКТИВ	
1. Каса	6130
2. Кошти на кореспондентському рахунку	109852
3. Кошти фонду регулювання кредитних ресурсів	6368
4. Заборгованість по позиках	555963
5. Дебітори	31827
6. Основні кошти	1210
7. Цінні папери, паї та акції, придбані банком	5400
8. Відокремлені кошти	3496
9. Участь у господарській діяльності підприємств	313
10. Інші активи	1100
Баланс	721659
ПАСИВ	
1. Статутний фонд	58896
2. Резервний фонд	5553
3. Інші фонди	903
4. Депозити на вклади	60075
5. Залишки коштів на рахунках підприємств та організацій	52471
6. Кредити інших банків	528000
7. Кредитори	12146
8. Прибуток	3615
Баланс	721659

Футбол, чемпіонат Європи

Дорогі інструменти оркестром не стали

Шотландія — СНД. 3:0 (2:0). Суддя К. Ротлісбергер (Швейцарія).

Шотландія: Горам, Гаф, Макстей, Маккойст (Макінелі, 69), Макклей, Макферсон, Маккіммі, Макколл, Макалістер, Галахер (Невін, 80), Бойд.

СНД: Харін, Чернишов, Цхададзе, О. Кузнецов, Михайличенко, Алейников (Д. Кузнецов, 46), Добровольський, Юран, Канчельскіс, Кир'яков (Корнєєв, 46), Онопко.

Голи: Макстей (7), Макклей (10), Макалістер (84, з пенальті). Попереджено Макколла, Д. Кузнецова, Михайличенка.

Поєдинок у Гетеборзі, де футболісти збірної Нідерландів грали проти збірної Німеччини, перетворився швидше на формальність. Паралельно з ним проходила зустріч у Норчепінгу між командами Шотландії та СНД. І вже в дебюті шотландці практично забезпечили собі перемогу. Нищівним і болючим ударом розбили на друзки надії футболістів і тренерів об'єднаної команди та їхніх прихильників на перемогу в два м'ячі, яка дозволила б потрапити до півфіналу.

Шотландські футболісти ще в поєдинках з Нідерландами і Німеччиною продемонстрували добротний, агресивний футбол. Можливо, не такою гнучкою, як треба, була їхня тактика. До того ж на їхнє горе, везіння відвернулося від них. І от, нарешті, доля шотландцям усміхнулась.

Розмови про втрату видатних, на думку головного тренера збірної СНД Анатолія Бишовця, Кулькова і Галяміна, гадаю, просто несерйозні. Стало очевидним, що не виправдала себе й ставка Анатолія Федоровича на «іноземний легіон». Блідо й невиразно зіграли Канчельскіс, Михайличенко, Юран. Навіщо, скажіть, було везти до Швеції Алейникова і особливо Шалимова? Невже лікарі команди не знали, що нинішні кондиції цих гравців не відповідають вимогам такого турніру, як фінал чемпіонату Європи? Чи, може, на керівників футболу в Москві надто велике враження справили шалимовські торги в Італії, в результаті яких елітний клуб «Інтер» купив колишнього спартаківця в клубі «Фоджа» за багатомільйонну суму?

Не знаю, як кому, а мені команда СНД нагадувала звалені докупи дорогі, але розстроєні, музичні інструменти. Бишовець і його підручні не змогли розпорядитися цим добром з толком. Постійна поспішність, неточні передачі, обмаль ударів, нарешті — відсутність чіткого тактичного плану були характерними для збірної СНД.

Напередодні старту Бишовець висловлював побоювання відносно оборони. Але саме ця ланка виявилася найсильнішою в команді. Середня лінія й атака явно поступалися оборонцям. Забити в трьох матчах лише один м'яч та й той з пенальті!

Утім, як на мене, особливо розстроюватися не слід. Адже ця команда — без майбутнього, без перспективи. Тому не сумуватимемо за нею. А ліпше переключимося на перегляд завершальної частини цікавого футбольного дійства.

А в Гетеборзі глядачі стали свідками захоплюючого поєдинку, який пройшов за великої переваги збірної Нідерландів над командою Німеччини — 3:1. Голи забили: Рейкаард, Вітчге, Бергкамп — у переможців; Клінсман — у переможених.

Підсумкові таблиці

ГРУПА А.

	В	Н	П	М	О
Швеція	**2**	**1**	**0**	**4—2**	**5**
Данія	**1**	**1**	**1**	**2—2**	**3**
Франція	0	2	1	2—3	2
Англія	0	2	1	1—2	2

ГРУПА Б.

	В	Н	П	М	О
Нідерланди	**2**	**1**	**0**	**4—1**	**5**
ФРН	**1**	**1**	**1**	**4—4**	**3**
Шотландія	1	0	2	3—3	2
СНД	0	2	1	1—4	2

Сьогодні в Стокгольмі в першому півфінальному матчі силами поміряються збірні Швеції та Німеччини. А завтра в Гетеборзі півфінальна зустріч іншої пари: Нідерланди — Данія.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: на другому поверсі — Іван ГЕЦКО («Чорноморець»). Фото Миколи БОЧКА.

Перша ліга

ТУР СЮРПРИЗІВ

Мабуть, ніхто не сумнівався, що «Верес», який націлився на перше місце в групі, здобуде перемогу над аутсайдером — київським СКА. Та, виявляється, армійці були іншої думки. Відбивши перші атаки гостей, молоді футболісти провели швидку комбінацію, і Кашинський на 22-й хвилині забив гол. Щоправда, він не вплинув на настрій «Вереса»: час для того, щоб відігратися, був. Та на 66-й хвилині той же Кашинський провів другий м'яч.

Лише після цього гості додали в швидкості і захопили ініціативу. На 74-й хвилині Снєгирьов не розгубився біля воріт киян і «розмочив» рахунок. На більше у лідера не вистачило ні сил, ні вміння. СКА переміг — 2:1.

Сенсаційним можна вважати і рахунок, зафіксований у Мукачевому, де «Приладист» приймав динамівців Києва. І тут столичні футболісти відкрили рахунок. На 25-й хвилині це зробив Лактіонов. Відігратися господарям вдалося з пенальті, призначеного у ворота киян на 44-й хвилині. Покарання здійснив Кінашенко. Цей же футболіст на 76-й хвилині вивів закарпатців уперед. Але не встигли болільники порадіти цьому факту, як динамівець Таран примусив їх засумувати, провівши красивий гол — 2:2.

У першій групі в центрі уваги була зустріч лідерів у Нікополі. Звичайно, шанси «Металурга», який 16 турів не програвав, розцінювалися вище. Розраховували гості й на підтримку трибун. Та цього вечора удача була на боці «Кривбаса»: він грамотно захищався, а на 42-й хвилині Мазур завершив контратаку влучним ударом. Цей гол виявився переможним.

Здобули перемоги й команди, які змагаються за третє місце в групі. «Закарпаття» зусиллями Костика провело на 17-й хвилині один гол у ворота «Хіміка», а «Артанія» з мінімальним рахунком перемогла «Шахтар» з Павлограда. Т[ут] відзначився Білан, забивши гол за три хвилини до фінального свистка. А в Херсоні перемогу «Кристалові» над «Ворсклою» приніс удар Ниченка.

Результати інших матчів у першій групі такі: «Дніпро» — «Полісся» — 0:1, «Поліграфтехніка» — «Поділля» — 1:0, «Галичина» — «Автомобіліст» — 0:1, «Кристал» (Чортків) — «Десна» — 1:0. У другій групі: «Рось» — «Вагонобудівник» — 3:1, «Скала» — «Шахтар»-2 (Донецьк) — 2:1.

У першій групі одноосібним лідером знову став «Приладист» — 29 очок. У «Вереса» — 28, «Десни» і «Поліграфтехніки» — по 27, «Кристала» — 26.

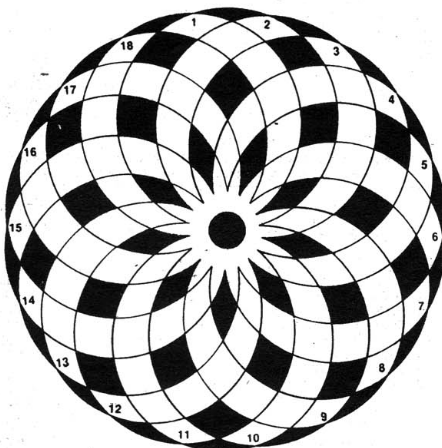
У другій групі на перше місце вийшов «Кривбас», маючи тепер 35 очок. У «Металурга» — 34, «Закарпаття», «Росі» — по 26, «Ворскли», «Артанії» — по 25.

Матчі наступного, 26-го туру пройдуть завтра.

Сергій ЯРОСЛАВОВ.

КРОСВОРД

ДО ЦЕНТРА: 1. Доісторичний винахід — безіменний і геніальний. 2. Склоподібне покриття керамічних виробів. 3. Козак, герой народної думи. 4. Твір французького композитора Равеля. 5. Половецький хан. 6. Бурильний інструмент. 7. Автор драми «Три князі на один престол». 8. Медоносна рослина. 9. Український народний музичний інструмент. 10. Поема Тараса Шевченка. 11. Металевий обруч-прикраса, який носили на шиї. 12. Жанр вокальної музики. 13. Предок свійського коня. 14. Європейська держава. 15. Притока Дніпра. 16. Сучасний видатний український актор. 17. Київський князь, вождь гуннів у романі Івана Білика «Меч Арея». 18. Козацький женьшень.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД, НАДРУКОВАНИЙ 13 ЧЕРВНЯ

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Самчук. 6. Гривня. 8. Зизаний. 9. Журба. 11. Двіна. 13. Мокін. 15. «Ольга». 16. Бодьє. 19. Кобза. 21. Чуман. 23. Архей. 24. Антонюк. 25. Олешки. 26. Гізель.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. «Гайдук». 2. Мурза. 3. Фрейд. 4. «Княжна». 7. Гайно. 10. Баклага. 12. Вольтер. 13. Мегик. 14. Крона. 17. Оброк. 18. Купала. 20. Чечель. 22. Калка. 23. Акція.

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047 Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61, 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 419346.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311115.

1 2 3 4 5 6 7 8 9